

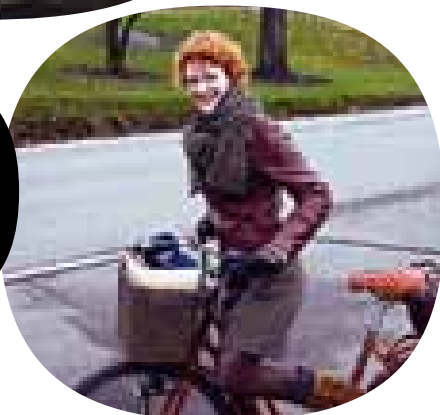
**Design-
pääkaupunki
2012**

**Svenskans
exil över**

**Energiapihiä
rakentamista**

Lukijakilpailu
Sivulla 20 etsitään
vastausta kupari-
nauhan tarinaan.

05
06
08
11
12
14
16
21
25

LIIKUNTA ANTAA iloa ja puhtia. Nyt on meneillään ilmoittautuminen ohjattuihin liikuntaharrastuksiin. Tekojäärädat on jo avattu.

HELSINKI VIETTÄÄ ensi vuonna pääkaupungiksi tulonsa 200-vuotisjuhlaa. Luvassa on monenlaista ohjelmaa läpi vuoden.

ENERGIATEHOKAS RAKENTAMINEN säästää ympäristöä. Helsinki on tässä edelläkävijöitä. Millaista on asua matalaenergiatalossa?

EMPIRE-ARKKITEHTUURIN mestari C. L. Engel tunnetaan töistään, mutta harva tietää mitään hänen perheestään ja kodistaan Helsingissä.

LAPSILLE JA NUORILLE kaivataan sijaisperheitä. Ei tarvitse olla superperhe, kunhan perusarki on kunnossa.

PÄÄHENKILÖ. Stadin Friidu Minna Haapkylä pitää Helsingin rennosti ilmapiiristä, merellisyydestä ja pyöräiltävästä koosta.

LAPSUUTENI HELSINKI. Georg Dolivo muistelee poukkoilevia kasvuvuotiaan Kruunuhaassa ja Kannelmäessä.

DESIGNPÄÄKAUPUNKIVUOSI alkaa vuoden vaihteessa. Nyt muotoillaan parempaa kaupunkia meille kaikille.

INFO PÅ SVENSKA. År 2012 firar Helsingfors stort: fyller 200 år som huvudstad och är världens designhuvudstad.

➔ English supplement

Helsinki-info – this printed newspaper – is published by the City of Helsinki and distributed to all Helsinki households six times a year. The English Supplement is published on the City website at www.hel.fi/helsinki-info ➔ In English.

”Tarkoitus on näyttää, mitä designilla saa aikaan, ei niinkään määritellä, mitä design on.”

Pekka Timonen,
Kansainvälisen designsäätiön johtaja

AIKA AJOIN kaupunkien, kuten ihmistenkin, on hyvä pysähtyä katsomaan, mistä tähän on tultu. Helsingille ensi vuosi tarjoaa tilaisuuden tutkailla 200-vuotisen pääkaupunkina olonsa merkitystä. Katukuva näyttäisi aivan toisenlaiselta, jos Aleksanteri I olisikin päättänyt Turkuun valitessaan Suomen suuriruhtinaskunnalle pääkaupunkia.

Ensi vuonna Helsinki peilaa itseään myös designin eli hyvän suunnittelun osajana. Vuosi maailman muotoilupääkaupunkina ammentaa perinteestä ja tähtää tulevaisuuteen. Räiskyvän ohjelmakavalkadin sijasta keskiössä ovat arkinen ympäristömme, asuminen ja palvelut. Enemmän kuin katsojiksi yksittäisiin tapahtumiin kaupunkilaisia kutsutaan osallistujiksi monenlaisiin käytännön hankkeisiin.

Parhaimmillaan vuosi 2012 tuottaa meille syvempää ymmärrystä sekä kaupungin historiasta ja identiteetistä että uuden kasvun ja kehityksen mahdollisuuksista.

RITA EKElund

HELSINKI-INFO | Internetversio www.hel.fi/helsinki-info

Numero 6 • 2011

Jakelu 12.–16.12.

35. vuosikerta

JULKAISIJA

Helsingin kaupunki,

PL 1,

00099 Helsingin kaupunki

p. 310 1641 (vaihde)

VASTAAVA TOIMITTAJA

Rita Ekelund

TOIMITUSSIHTEERI

Leena Seitola

TOIMITTAJA

Tiina Kotka

RUOTSINKIELISET SIVUT

Nina Weckström

ULKOASU

Saku Heinänen & Jesper Vuori

TAITTO

Heikki Sallinen

KANNEN KUVA

Valtteri Hirvonen

KIRJAPAINO

Sanomapaino, Vantaa

PAINOSMÄÄRÄ

357 469 kpl

ISSN

0782-0453

JAKELUASIAI

Itella,

p. 0200 71000,

asiakaspalvelu@posti.fi

SEURAAVA HELSINKI-INFO

jaetaan 13.–17.2.

PALAUTETTA LEHDESTÄ

voi lähettää joko postitse

(Helsinki-info, PL 1, 00099

Helsingin kaupunki) tai

sähköisesti osoitteeseen

helsinki-info.palautte@hel.fi.

Vuokra-asuntojen puolestapuhuja

Toimitusjohtaja **Jaana Närön**, 52, luotsaama Helsingin kaupungin asunnot Oy (Heka) tarjoaa kodin joka kuudennelle helsinkiläiselle.

① Mitä työhösi kuuluu?

Helsingin kaupungin ARA-vuokra-asunnot fuusioituvat uuteen kiinteistöyhtiö Hekaan vuoden viimeisenä päivänä. Hekan toimitusjohtajana vastaan yhtiön toiminnasta. Keskeinen tehtävämme on nyt saada valmistelut ja järjestelmät kuntoon fuusiota varten. Fuusion jälkeen Heka omistaa talot, vastaa ARA-vuokratalokokonaisuuden pääomataloudesta, ohjaa perustettavia alueyhtiöitä ja tilaa niiltä huolto-, peruskorjaus- ja isännöintipalveluja.

② Miksi fuusio toteutetaan?

Pääomakustannuksia halutaan tasata aiempaa laajemmin. Ennen se oli mahdollista vain kunkin alueen sisällä, nyt kaikkien 21 alueellisen kiinteistöyhtiön kesken. Toivon mukaan saamme säästöjä yhteiskilpailutuksilla ja lainojen keskittämisellä. Tärkein tavoitteemme on vuokratason pitäminen kohtuullisena. Palvelua ja muuta toimintaa yhdenmukaistetaan ja kehitetään parhaiden käytäntöjen periaatteella.

③ Miten fuusio näkyy asukkaille?

Vuokranantaja muuttuu Hekaksi ja vuokra maksetaan sen tilille. Vuokrasopimukset pysyvät muuten ennallaan. Asiointi käy vanhaan malliin alueilla, sillä toimipisteet henkilökuntineen säilyvät ennallaan, samoin asukasvalinta kiinteistöviraston asunto-osastolla. Hekan logot korvaavat pikkuhiljaa vanhat tunnukset.

④ Millaisia terveisiä lähettäisit helsinkiläisille?

Kaupungin vuokra-asunnot ovat hyviä asuntoja hyvillä paikoilla ja ovat keskimäärin paremmin hoidettuja kuin useiden muiden toimijoiden. Silti keskineliövuokra on nyt 9,84 euroa kuukaudessa, kun se muissa ARA-pohjaisissa ja vapaarahoitteisissa asunnoissa on reippaasti korkeampi. Kaupungin asunnoissa on toimiva vuokralaisdemokratiajärjestelmä, jolla asukkaat voivat vaikuttaa laajasti asumiseen liittyviin asioihin. Asukastoimintaan kannattaa osallistua.

TIINA KOTKA

Mikä Heka?

Helsingin kaupungin asunnot Oy (Heka) on Helsingin kaupungin omistama yhtiö, joka ei tavoittele voittoa. Hekaan fuusioidaan 31.12.2011 yhteensä 21 kiinteistöyhtiötä, jotka ovat siihen asti omistaneet Helsingin kaupungin ARA-vuokra-asunnot. Ne on rahoitettu aravalainalla tai pitkäaikaisella korkotukilainalla, ja siksi niitä kutsutaan ARA-vuokra-asunnoiksi. Heka on fuusion jälkeen Suomen suurin asuntoja omistava yhtiö: asuntoja on noin 43 000 ja asukkaita noin 85 000. Lisätietoja on osoitteessa www.hekaoy.fi.

KUVA: RODEO

PALVELU

Sanakarttoja näkövammaisille

HELSINGIN JA UUDENMAAN Näkövammaiset ry:ssä on tehty sanakarttoja kolmesta kohteesta Helsingissä.

Kartat ovat luettavissa, printattavissa ja ladattavissa yhdistyksen sivuilta osoitteesta www.hun.fi.

Sanakartalla tarkoitetaan niin tarkkaa kulkureitin sanallista neuvomista, että sokea pystyy hahmotamaan ympäristön ominaispiirteet ja reitit sekä kulkemaan itsenäisesti valkoisen kepin tai opaskoiran avulla. Kartat on testattu näkövammaisilla, jotka eivät tunne aluetta ja kohdetta.

Viisi sanakarttaa ohjaa Kalliossa sijaitsevaan Pengertaloon (Pengerkatu 11) lähistön raitiovaunupysäkeiltä ja metroasemilta. Musiikkitalon aulailoista on kolme erillistä sanakarttaa. Talossa on myös lattioihin asennettuja ohjauslistoja, joiden seuraamiseen sanakartat antavat lisätietoa.

Lisäksi saarella sijaitseva näkövammaisten Lomakoti Villinki on saanut sanakartat, joissa on erityistä huomiota kiinnitetty laitureihin sekä pihapiirissä liikkumisen helppouteen.

TERVEYS

Päivävuoro baarissa ja muita innovaatioita

ITÄ-HELSINGISSÄ järjestettiin lokamarraskuussa terveydenhoidon kokeilu, jossa terveyspalveluja tarjottiin kortteliravintoloissa. Kahdessa ravintolassa Herttoniemen alueella asiakkailla oli järjestetty mahdollisuus verenpaineen ja verensokerin mittaamiseen paikan päällä. Ravintoloissa kävi kaksi terveydenhoitoalan opiskelijaa Metropolia Ammattikorkeakoulusta tekemässä mittauksia ja antamassa terveysneuvontaa.

"Haluamme edistää ihmisten hyvinvointia tarjoamalla terveyspalveluja siellä, missä he liikkuvat muutenkin", Terveellinen kaupunginosa-ohjelman projektipäällikkö Jouko Ranta sanoo.

"EMME MENE ravintoloihin saarnaamaan alkoholinkäytön vaaroista. Tarkoituksena on sen sijaan madaltaa kynnystä terveyspalvelujen käyttöön ja havaita ajoissa esimerkiksi verenpaine- tai diabeteksen riski."

Rannan mukaan niin ravintoloiden asiakkaat kuin mukana olevat ravintoloitsijatkin ottivat kokeilun hyvin vastaan. Samalla terveydenhoitoalan opiskelijat saivat tutustua uuteen tapaan tehdä asiakastyötä.

KOKEILUN TAUSTALLA on Helsingin kaupungin terveyskeskuksen tilaama tutkimus. Etnografisella menetelmällä toteutettu tutkimus osoitti, että kokeiluun osallistuneet ravintolat ja niiden tuttu porukka muodostavat näiden ravintoloiden asiakkaille tärke-

än sosiaalisen piirin, joka estää heitä syrjäytymästä.

Haasteellista näissä asiakkaissa on terveydenhoidon kannalta se, että he pitävät perinteisiä terveydenhoidon palveluja, kuten muitakin yhteiskunnan tarjoamia palveluja, monesti vaikeina käyttää ja holhoavina lähestymistavaltaan.

"Haemme tällä kokeilulla uusia tapoja tavoittaa näitä kaupunkilaisia ja ratkoa kansanterveydellisiä ongelmia", Ranta toteaa.

Sähköisesti terveyttä

Kaupungin terveyskeskuksen sähköinen terveyskortti on voittanut Laatu-keskuksen tämän vuoden laatuinnovaatiokilpailun Julkinen sektori ja yleishyödylliset yksiköt -sarjassa.

Viisi tuhatta satunnaisesti valittua 45–49-vuotiasta itä-helsingiläistä sai viime kesänä kutsun ryhtyä kokeilemaan sähköistä terveyskorttia. Kokeiluun liittyi kutsu laboratoriotutkimuksiin.

Tarkoituksena oli arvioida soveltuuko nettipalvelu asiakkaiden itsehoidon tukemiseen ja löydetäänkö sen avulla henkilöitä, jotka tietämättään sairastavat esimerkiksi sokeritautia.

"Olemme tyytyväisiä kokeiluun, jossa 800 helsinkiläistä otti palvelun käyttöönsä", toteaa terveysasemien johtaja **Antti Iivanainen**. "Kokeilun perusteella näyttää siltä, että tämäntyyppinen seurantaa kannattaa."

KUVA: AKI KOTKAS

Päivävuoro baarissa ja sähköinen terveyskortti ovat osa Helsingin kaupungin laajaa Terveellinen kaupunginosa-ohjelmaa, joka päättyy tämän vuoden lopussa.
 © www.terveellinenkaupunginosa.fi

Kaupungin laskutus muuttuu

ENSI VUODEN alussa kaupunki ottaa käyttöön uuden taloushallinnon tietojärjestelmän. Sen myötä muuttuvat kaupungin laskutustiedot, kuten tili- ja viitenumero. Jos asiakkaalla on suoraveloitussopimus kaupungin laskuista tai käytössä e-lasku, näitä koskevat sopimukset täytyy tehdä uudelleen vuoden alussa. Suoraveloitussopimus uusitaan omassa pankissa ja e-laskusopimus omassa verkkopankissa. Jos sopimuksia ei uusita, laskut tulevat jatkossa paperisina.

Lisätietoja: sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen asiakaslaskut p. 09 310 25300, muu laskutus p. 09 310 25630. www.hel.fi/laskut2012

Joulukukkia yksinäisille vanhuksille

TÄNÄ JOULUNA voi lahjoittaa joulumieltä yksinäiselle vanhukselle osallistumalla Home Instead Seniorihoivan joulukukkakampanjaan 18.12. asti. Kampanja järjestetään yhteistyössä Helsingin kaupungin kotihoidon sekä muutaman keskustassa sijaitsevan kukkakaupan kanssa. Kaupungin kotihoito on valinnut kukkalähetysten saajiksi yksinäisiä ja vähävaraisia vanhuksia, jotka erityisesti ilahtuvat siitä, että joku muistaa. Kukkalahjoituksen voi tehdä keskustan Kukka-Bukett -liikkeissä kampanja-aikana. Kukat toimitetaan vanhuksille joulunalusviikolla.

Mukana ovat: Kukka-Bukett liikkeet Lasipalatsi, Sähkötalo, Kampin keskus sekä Runebergin Kukka Dan Ward. www.homeinstead.fi

KUVAT: RODEO

LIIKUNTA

Ylös, ulos ja liikkeelle

HELSINGIN KAUPUNGIN liikuntavirasto tarjoaa lukuisia mahdollisuuksia liikunnan harrastamiseen. Latuja ja lumisia mäenlaskuja odotellessa voi käydä salilla, vaellella ulkoilureiteillä tai pyrähdellä kuntoradoilla. Kevätkauden liikuntaharrastuksiin ilmoittautuminen alkoi kuun alussa, ja paikkoja kannattaa edelleen kysellä. Lapsille ja nuorille on luvassa luistelu- ja kiekkokouluja, tempurjumpaa, uimakouluja sekä maksuttomia Easysport-kerhoja. Aikuisille on jumppaa, kuntosaliharjoittelua, uimakouluja ja vesijumppaa. Seniorit voivat osallistua jumpparyhmiin, vesijuoksuun ja muihin liikuntatapahtumiin. Myös erityisryhmille on omia kuntosalivuoroja sekä vesijumppaa.

Ohjatun liikunnan kevätkausi käynnistyy 9.1. ja jatkuu huhtikuun loppupuolelle.

Kurssien lisäksi keväällä järjestetään maksutonta liikuntaneuvontaa, lähiöliikuntaa sekä kuntosaliohjelmien laadintaa ja laiteopastusta.

LÄHIÖLIIKUNTA PARANTAA elämäntapaa innostamalla eri-ikäisiä ihmisiä liikkumaan yhdessä ja erikseen. Se myös lisää omilla kulmilla viihtymistä, auttaa löytämään lähiliikuntapaikkoja ja ottaa huomioon asukkaiden toiveita liikkumisen suhteen. Lajeina on muun muassa rapakuntojumpa, tasapainoharjoituksia, sauvakävelyä ja perheliikuntaa. Lähiöliikuntapassi maksaa 20 euroa kausi. Lisäksi lähiöliikuttajat järjestävät retkiä, tempauksia, lajikokeiluja ja tapahtumia, joista peritään erillinen maksu.

Kunhan lumi on peittänyt maan pääsevät talviliikkuajat liikuntaviraston hoitamille auratuille ulkoiluteil-

le tai kunnostetuille laduille, joita on lähes 200 kilometrin verran. Latutalanteen voi tarkistaa esimerkiksi latukarttapalvelusta, joka löytyy liikuntaviraston nettisivuilta www.hel.fi/hki/liv/fi/Liikuntapaikat/Ladut

Pirkkolan, Malmin, Myllypuron ja Paloheinän jäähalleissa järjestetään maksuttomia yleisöluisteluvuoroja keväaseen saakka. Tarkemmat tiedot löytyvät nettisivuilta kohdasta liikuntapaikat.

Talviuintipaikkoja on muun muassa Rastilan leirintäalueella, Rajasaarella, Katajanokalla, Munkkiniemessä ja Pikkukoskella.

Ilmoittautumisia kevään ohjattuun liikuntaan otetaan vastaan puhelimitse numeroissa 09 310 87501 ja 09 310 87816 tai netissä osoitteessa <https://asiointi.hel.fi>.

www.hel.fi/liikunta

Nyt!

Tekojääradat avattu

LUISTELEMAAN pääsee nyt kaikilla tekojääradoilla. Oulunkylän ja Kallion tekojääradoilla on alueet erikseen ilman maitoja ja mailojen kanssa luistelevalle. Yleisöluisteluajoina pika- ja retkiluistimilla luistelu on kielletty. Aikuisten kertamaksu on 3 euroa ja lasten (7–17-vuotiaat), eläkeläisten, varusmies- ja siviilipalvelusta suorittavien, opiskelijoiden ja työttömien 1,50 euroa. Kalliossa ja Oulunkylässä luisteluun oikeutava kertalippu lunastetaan lippuautomaatista. Molemmilla jääradoilla on myös mahdollisuus teroittaa luistimia ja nauttia kahviopalveluista.

Oulunkylän (Käskynhaltijantie 11) tekojääradan vakioyleisöluisteluajat: ma klo 8–15 ja 17.30–19, ti–pe klo 8–15, sekä to klo 16–17.30, la klo 10–13.30 ja 17.30–19.30, su klo 10–11.30 ja 18.30–22. Muutokset ovat mahdollisia kilpailujen ja tapahtumien johdosta.

Kallion (Helsinginkatu) tekojääradan vakioyleisöluisteluajat: ma & ke klo 8–15 ja 16–18.30, ti klo 8–15.30 ja 19.30–22, to klo 8–15 ja 16–18, pe klo 8–15.30 ja 20–22, la klo 9.30–13 ja 20–22, su klo 8–9 retkiluistelu, 9–11 ja 16–22. Kalliossa voi myös vuokrata luistimia.

Rautatientorin Jääpuiston, Käpylän, Lassilan ja Pukinmäen tekojääratojen aukioloajat löytyvät www.hel.fi/liikunta-nettiosoitteesta.

PALUU

Annantalon remontti valmistui

LASTEN JA NUORTEN taidekeskus muutti marraskuussa takaisin vanhoihin, mutta entistä ehompiin, toimitiloihin Annankadulle. Toiminta käynnistyy juhla- ja syntymäpäivä. Tällöin avautuvat ART LAB -toimintagalleria sekä Lasten Kirjakahvila, jotka kuuluvat Annantalon World Design Capital Helsinki 2012 -ohjelmaan. Taideopetuksen kevätlukukausi alkaa viikkoa aiemmin maanantaina 16.1.

KUVA: MAURI TAHVONEN

Annantalon pihapiirissä alkaa jälleen tapahtua.

JUHLAT

Kiinalainen uusivuosi

VÄRIKKÄÄT lyhyt, lohikäärmeet, leijonat sekä Pekingistä saapuvat esiintyjät täyttävät Lasipalatsin aukion 22.1. klo 14–18. Väriä, makua ja ihmisvilinää aukiolle tuovat kiinalaiset markkinat ja suosittu ruokatori. Uudenvuoden juhlinta käynnistyy kulkueella Kolmen sepän patsaalta, josta lohikäärmeet ja leijonat johdattavat kulkueen Lasipalatsin aukiolle. Juhlinta huipentuu suureen ilotulitukseen Töölönlahdella. Juhlaa isännöivät Helsingin ja Pekingin kaupungit.

VERKOSSA

Ideoi uutta Kuninkaankolmioon

Asukkailta kerätään mielipiteitä Kuninkaankolmion palveluista, kulkureiteistä ja viihtyisyydestä karttapohjaisella kyselyllä osoitteessa www.pehmogis.fi/kuninkaankolmio. Kysely on avoinna vuoden loppuun. Vastajat voivat kertoa esimerkiksi toiveitaan uusista pyöristeistä ja joukkoliikenneyhteisistä. Saatua aineistoa hyödynnetään alueen suunnittelussa.

Palvelut löytyvät nopeasti kartalta

Missä on lähin terveysasema tai kirjasto? Vastaus löytyy nopeasti Pääkaupunkiseudun Palvelukartasta osoitteesta www.hel.fi/palvelukartta. Siellä on tiedot esimerkiksi 9 000 kunnallisesta toimipisteestä. Kuka tahansa voi kerätä Palvelukartasta tietoja ja käyttää niitä omiin sovelluksiinsa, sillä kartta käyttää REST-rajapintaa. Se paljasti hiljattain Apps4Finland-kilpailussa. Helsingin kaupungin ylläpitämässä Palvelukartassa on myös palautepalsta, jossa virastot vastaavat niitä koskeviin viesteihin. Sivuston tietoja kartutetaan kaiken aikaa: lähitulevaisuudessa sieltä löytyvät esimerkiksi kaikkien toimipisteiden esteettömyystiedot.

Tarinoita Stadin täydeltä

Tarinoiden Helsinki on kaupunginkirjaston karttapalvelu, johon on koottu Helsinkiin liittyvää kirjallisuutta, musiikkia ja elokuvia osoitteeseen www.tarinoidenhelsinki.fi. Sivuilla selviää, miltä näyttää esimerkiksi runojen, biisien, elokuvien ja lastenkirjojen Stadi. Tiettyyn paikkaan sijoittuvat tarinat löytää klikkaamalla Helsingin karttaa kyseisestä kohdasta.

"Haluamme luoda iloisen ja puhuttelevan juhluvuden kaikille kaupunkilaisille ja myös täällä vieraileville", Hilikka Hytönen sanoo.

KUVA: RHINOCEROS OY

MERKKIVUOSI

Helsinki pistää juhliksi

ENSI VUONNA Helsinki viettää pääkaupunkisi tulonsa 200-vuotisjuhlaa.

"Juhlavuoden ohjelma kattaa koko vuoden. Tavoitteena on tehdä helposti lähestyttävällä tavalla tunnetuksi Helsingin historiaa ja kehitystä pääkaupunkina", tuottaja Hilikka Hytönen kaupungin tapahtumayksiköstä kertoo.

"Ohjelmaa tuottavat kaupungin lisäksi monet muutkin tahot kaupunginosayhdistyksistä Helsingin yli-

opistoon."

Juhlavuosi avataan Senaatintorilla uuden vuoden yönä. Tammi-kuussa avautuu näyttely, joka käsittelee nuoren pääkaupungin keskeistä arkkitehtia Carl Ludvig Engeliä uudesta näkökulmasta (näyttelystä kerrotaan tarkemmin tämän lehden sivulla 11).

Juhlavuoden päänäyttely "Pää ja sydän" avautuu Virka Galleriassa huhtikuussa. Toukokuussa katutahtuma Ihana Helsinki valtaa ydinkeskustan. Perinteisellä Helsinki-vii-

kolla kesäkuussa kaupunki on täynnä kansanjuhlaa, joissa muistetaan 200-vuotista pääkaupunkia.

Vuoden juhlat tarjotaan Unioninkatu, joka tapahtumineen on Unioninkatu, joka sivuaa monia pääkaupunkiaseman kannalta keskeisiä paikkoja ja instituutioita. Syksyllä 2012 maaginen sininen lasersäde yhdistää Unioninäkseen ääripäät Tähtitorninmäen observatoriasta 100 vuotta täyttävälle Kallion kirkolle.

Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina -juhluvuoden täydentyvä ohjelma löytyy osoitteesta www.helsinki200.fi.

RITA EKELUND

Cityvessa Kallioon

RAKENNUSVIRASTO on avannut uuden yleisökäymälän Karhupuiston nurkille. Vessa sijaitsee Kallion kirjaston takana Matti Heleniuksen puistossa, ja se on 35:s niin sanottu City-käymälä. Edelliset avattiin Vanhaan kirkkopuistoon ja Seurasaaarentien varteen. Ensi vuonna käymälä avataneen Mustikkamaalle.

City-käymälät ovat käytössä vuorokauden ympäri. Käymälöissä on maksuton pisaaripuoli sekä maksullinen (50 senttiä) esteetön wc. Maksullisella puolella on tavallinen wc-istuin sekä lastenhoitotaso. Pisoari-

KUVA: ANU GINSTRÖM

puoli soveltuu sekä miehille että naisille. Käymälät siivotaan 1–3 kertaa päivässä.

Koulutus lukuina

HELSINKILÄISISTÄ 25–64-vuotiaista 79 prosentilla on perusasteen jälkeinen tutkinto. Keskiasteen tutkinto on 33 prosentilla ja korkea-asteen tutkinto 46 prosentilla asukkaista. Helsinki on yksi Suomen korkeimmin koulutetuista kunnista laskettuna korkea-asteen tutkintojen määrällä, mutta kokonaissijoitusta rokottaa keskiasteen ammatillisten tutkintojen vähyys.

Väestön koulutus rakenne Helsingissä, Tilastoja 2011:35, vain verkkojulkaisuna osoitteessa www.hel.fi/tieto-keskus.

79 %

on suorittanut perusasteen jälkeisen tutkinnon.

Tapanilan Siunattu hulluus

KUVA: KIMMO BRANDT

Rummukaisen veljekset löytävät tieltä makaamasta miehen, joka osoittautuu huijariksi. Makuulla Keijo Franck, hevosen roolissa Maarit Heininen, Vilippuksena nähdään Ari Pulliainen, Juha Kalliolahti on Ana ja takana seisoo Elmeriä esittävä Rasti Salminen.

TAPANILAN TYÖVÄENTALON salissa harjoitellaan Aapelin *Siunattua hulluutta*. Kerran vuodessa harrastajateatterin näyttämölle valmistuu näytelmä, jota hiotaan esityskuntoon koko syksy. Teatteriryhmää luotsaa ohjaaja **Keijo Franck**. Tällä kaudella hän viettää 30-vuotistaiteilijajuhlaansa sekä ohjaamalla että näyttämällä.

Näyttämölle Franck työstää mielellään klassikoita, ja Aapelin herkkää suomalaisuuden käsittelyä varten hän luki jälleen sekä *Tuntemattoman sotilaan* että *Täällä Pohjantähden alla*. Niistä löytyvät kaikki ihmistyytit, joita myös työstettävässä näytelmässä on.

”Yritän aina löytää näyteltäväksi jotain ajankohtaista. *Siunattu hulluus* kuvastaa hyvin sitä kuinka helposti erilaisuutta ollaan tuomitsemassa”, toteaa Franck.

SUOMEN MAASEUDULLE 1950-luvulla sijoittuvat tapahtumat saavat vauhtia Vilippus Rummukaisen palattua lääkäristä: ”Minä menin tohtorin luo ja selitin juurta jaksain, että Elmeri, se meidän veli on jo syntymästä ollut toisenlainen kuin muut. Ei parkunut eikä poronnut, vaan katseli ympärilleen äännähtämättä kuin olisi päivittelyt, että paikkaanpa hänen piti joutua.” Niin lähtevät veljekset Ana, Vilippus ja Elmeri matkalle, jonka tarkoituksena on viedä veljeksistä nuorin mielisairaalaan.

Keijo Frank on osallistunut lukuisiin produktioihin eri puolella Suomea näyttelijänä, apulaisohjaajana ja ohjaajana sekä teattereissa että televisioissa. Muitakin haastavia tehtäviä on uralle mahtunut, kuten kahden kuukauden keikka laivashow:ssa ja

yhden kauden pesti Sirkus Finlandian esitystirehtöörinä.

TAPANILAN TYÖVÄENNÄYTTÄMÖLLE hän on ohjannut 5 näytelmää.

”Tapanilassa on tasokas ryhmä, jonka ydinporukka on ollut mukana pitkään. Roolivalinnat teen tunteella ja yritän välttää samankaltaisten roolien kasautumista näyttelijöille. Kun uskaltaa antaa haasteellisia rooleja aloittelevillekin, saattaa paljastua yllättäviä lahjoja”, tuumii ohjaaja.

Näytelmän musiikkina kuullaan **Jani Uhleniuksen** tuttu *Pilvet karakaavat – niin minäkin*, jonka säveltäjä muokkaa juuri tätä esitystä varten.

LEENA SEITOLA

***Siunattu hulluus* saa ensi-iltansa perjantaina 3.2. kello 19. Muut esitykset ovat 11.3. saakka torstaisin kello 19 ja lauantaisin sekä sunnuntaisin kello 15.**

Tapanilan työväentalo, Sompiontie 4 (aseman vieressä). Liput 13/7 euroa ovelta sekä tiedustelut ja varaukset p. 040 5251965.

Tapanilan Työväen Näyttämö on pääkaupunkiseudun vanhin harrastajateatteri, ja yksi vanhimmista edelleen toimivista harrastajateattereista Suomessa. Se perustettiin vuonna 1909.

Myös Malmilla toimii Työväen näyttämö. Siellä saa ensi-iltansa 29.1. klo 13 *Viisi naista kappelissa*. Liput 14/7 e. Takaniitynkuja 9. www.malmintyovaentalo.fi

Helsinki näyttää mallia matalaenergiatalojen rakentamisessa.

Energiapihiä eläm

TEKSTI KATJA ALAJA VALOKUVAT KIMMO BRANDT

Veera Mattila ja Joona Sillanpää, Saga-vauva ja parivuotias Ronja viihtyvät Viikinmäessä.

ää kerrostalossa

HELSINKI ON energiatehokkaan rakentamisen edelläkävijä. Mattila-Sillanpään perheelle se tarkoitti muuttoa kaupungin matalaenergiataloon – sekä mukavampaa ja edullisempaa asumista.

Selkeitä linjoja. Rutkasti tilaa kahta vuotta lähentelevän **Ronjan** ja **Saga**-vauvan leikkeihin. Kolme makuuhuonetta, olohuone, keittiö, lasitettu terassi ja peräti kaksi vessaa, joista toisessa on suihku, yhteensä 78 neliömetriä Viikinmäessä.

Ensi näkemältä **Veera Mattilan** ja **Joona Sillanpään** perheen koti vaikuttaa tyypilliseltä uudelta vuokra-asunnolta. Se sijaitsee kuitenkin niin sanotussa matalaenergiatalossa, joka kuluttaa puolet vähemmän energiaa kuin 2000-luvulla rakennettu kerrostalo. Hernepellontien matalaenergiatalo Viikinmäessä on ensimmäinen laatuaan, jonka Helsingin kaupunki on rakennuttanut. Talon yksivuotissyntymäpäiviä juhliitaan ensi maaliskuussa.

”Meille tämä on ensimmäinen asunto, jossa voimme kuvitella asuvamme pidempään. Asuminen on viihtyisää. Meillä on enemmän tilaa ja aiempaa edullisempi vuokra”, Mattila sanoo. Vuokra on noin 900 euroa.

Vaikka Lahdentie pauhaa talon kyljessä, sisällä on hiljaista. Sillanpää osoittaa sormillaan kattoa.

”Yläkerrassa asuvan kolmelapsisen perheenkään äänet eivät kuulu meille. Asunnon lämpötila on sopiva, ja voimme tehostaa asuntomme ilmanvaihtoa eteisen nappuloilla, kun meille tulee vieraita tai kuivatamme pyykkejä. Hengitysilma on raikkaampaa kuin ennen, kurkkuni ei enää kuivu”, Sillanpää kokee.

LVI-ASIAANTUNTIJA Kai Forsén kaupungin asuntotuotantotoimistosta kertoo, että energiatehokkuus ei juuri näy päällepäin, vaan se on rakenteissa. Ulkoseinien, ikkunoiden, katon ja lattian lämmöneristys sekä tiiveys eli ilmanpitävyys ovat hyviä, joten asunnossa on lämmintä eikä siellä vedä. Esimerkiksi ikkunat ovat nelinkertaisia, ja patterien sijaan asunnoissa on vesikiertoinen lattialämmitys. Ilmanvaihdon tuottamaa lämpöä saadaan hyvin talteen. Talon ja käyttöveden lämmitykseen käytetään kaukolämpöä.

Rahassa mitattuna tämän matalaenergiatalon rakentaminen maksoi noin 3–4 prosenttia enemmän verrattuna tavanomaiseen kerrostaloon. Se maksaa itsensä takaisin viidessä vuodessa.

Viikinmäen matalaenergiatalo on vain eräs kiehtova esimerkki Helsingin kaupungin energiapihistä rakentamisesta, jolla suitsitaan kasvihuonekaasupäästöjä ja hidastetaan ilmastomuutosta. Työn alla ovat muun muassa Jätkäsaaren, Honkanummen, Kalasataman ja Pasilan uudet alueet.

”Energiatehokkaasta rakentamisesta on tulossa arkea, sillä kaupungin vuokraamille, luovuttamille ja myymille tonteille rakennettavien uusien asun-

"Asunnon ilmanvaihtoa voimme itse säädellä", kertoo matalaenergiatalossa asuva Mattila-Sillanpään perhe.

tojen ja toimitilojen pitää olla A-energialuokkaa, kun nykyisten rakentamismääräysten mukaan rakennettu tavanomainen suomalainen rakennus sijoittuu yleensä C-energialuokkaan", projektipäällikkö **Klaus Hamström** asuntotuotantotoimistosta sanoo. Toukokuussa 2011 tehty päätös vaikuttaa niin kaupungin omaan kuin yksityiseen rakentamiseen.

Ensi vuonna rakentamismääräykset kiristyvät EU:n rakennusten energiatehokkuusdirektiivin myötä. Tällöin myös lämmitysmuoto huomioidaan energiankulutuksen laskennassa. Tämä suosii erityisesti kauko- ja maalämpöä sekä uusiutuvaa energiaa.

"Meidän nykyinen palvelurakennusten matalaenergiarakentamisohjeemme on 30 prosenttia tiukempi verrattuna tuleviin rakentamismääräyksiin", kertoo tulosryhmän johtaja **Olavi Tikka** HKR-Rakennuttajasta, joka rakennuttaa ja korjaa Helsingin julkisia rakennuksia. Helsinki toivoo, että sen esimerkki vaikuttaisi yksityisten rakentajien ja rakennuttajien energiankulutukseen ja rakentamiseen sekä korjaamiseen.

UUDISRAKENNUKSIA VAIKEAMPAA on korjata olemassa olevia julkisia rakennuksia.

"Ulottuahan meidän kantamme tsaarin ajalta nykyaikaan. Kaikki, mikä voidaan korjata energiatehokkaaksi, korjataan. Ensi vuonna on lähes 30 hanketta käynnissä", Tikka kiteyttää ja nostaa esi-

merkiksi Käpylän koulun peruskorjauksen. Tavoitteena on pudottaa sekä sähkön- että lämmönkulutusta jopa 40 prosenttia.

"Poistamme koulun julkisivun huonokuntoisen rappauksen ja lisäämme lämmöneristettä, uusimme ikkunat, teemme rakennuksesta tiiviin, laitamme ilmanvaihtoon tehokkaan lämmöntalteenoton ja automatisoimme valaistuksen."

Uusinta uutta ja suuri kehitysaskel alalla on Etsivä. Se seuraa taloautomaatiojärjestelmän avulla, että rakennuksen energiankulutus ja olosuhteet ovat halutulla tasolla. Etsivä havaitsee esimerkiksi, jos ilmastointi on tarpeettomasti päällä, jokin järjestelmän osa toimii virheellisesti tai lämpötila on väärä.

OLENNAINEN OSA energiatehokasta rakentamista on talon käytön seuraaminen. Suurin energiankulutus alkaa, kun ihmiset ryhtyvät asumaan tai työskentelemään talossa, kuten Klaus Hamström sanoo. Asukkaita kannustetaan säästämään sähköä ja vettä.

Hernepellontielle tämä on tuttua.

"Veden käytön mittaaminen on alkanut ohjata meidän käyttäytymistämme. Kun me ennen maksoimme lähes 60 euroa vedestä kuukaudessa, meillä menee sama summa kolmessa kuukaudessa. Rahaa säästyy muihin asioihin. Se on sitä parempaa elämänlaatua", Joona Sillanpää sanoo.

Isännöitsijöillä on tärkeä rooli siinä, että energiatehokas talo toimii suunnitellusti. Hernepellontien taloa isännöivä **Juha Myllyniemi** Pihlajiston Kiinteistöistä sanoo, että moni isännöitsijä tarvitseekin teknistä lisäoppia.

"Täällä Hernepellontielle asukkaan ei tarvitse tehdä muuta kuin kertoa meille, jos jokin asia ei toimi. Sen jälkeen korjaamme vian kätevästi asunnon ulkopuolelta – huoltomies pääsee käsiksi tekniikkaan porraskäytävän kautta", Myllyniemi toteaa. ■

Tulevaisuuden toimitilaa

KUVAT: RHINOCEROS OY

RAKENNUKSEN KATOLLA komeilee eräs Suomen suurimmista aurinkosähkövoimaloista. Suuressa konehuoneessa kuuluu vaimea hurina. Olemme maan energiatehokkaimmassa toimitalossa Viikissä.

"Tämä talo on tehty seuraavaksi sadaksi vuodeksi. Tällainen kokonaisvaltainen energiatehokkuusratkaisu maksaa itsensä takaisin 10 vuodessa", ympäristöjohtaja **Pekka Kansanen** sanoo.

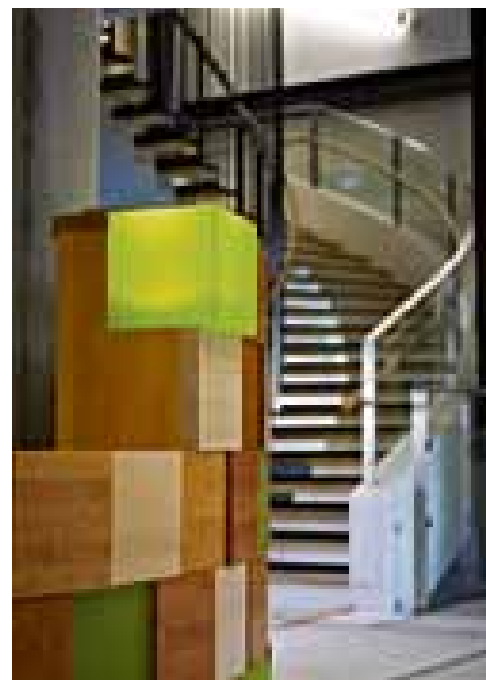
"Konehuoneen laitteiden avulla jaetaan kalliosta saatava kylmä jäähdytysenergia eri puolille taloa. Jäähdytys hoituu 95-prosenttisesti uusiutuvalla energialla", ympäristötarkastaja **Petteri Huuska** kuvailee.

"Aurinkopaneelit tuottavat 20 prosenttia talon kuluttamasta sähköstä", ympäristötarkastaja **Jari Viinanen** täydentää.

Kolmikko on syystä ylpeä työpaikkansa kaupungin ympäristökeskuksen upouudesta toimitalosta, joka on rakennettu matalaenergiavaatimusten mukaan ja jonka energiankulutus on reilusti alle puolet normaalista. Ekologisuus on huomioitu niin taloteknisissä ratkaisuissa kuin materiaalivalinnoissa. Talo näyttää suuntaa kaupungin tuleville toimitiloille.

Energiatehokkuutta tarvitaan sillä nykyisin jopa 80 prosenttia Helsingin kaupunkikonsernin käyttämästä energiasta kuluu rakennuksissa.

KATJA ALAJA

"Veden käytön mittaaminen on alkanut ohjata meidän käyttäytymistämme."

Nuori pääkaupunki sai suunnittelijakseen berliiniläisen arkkitehdin, joka oli työskennellyt Pietarissa ja Tallinnassa.

Engel ja sydämen oppivuodet

TEKSTI RITA EKLUND

”M

INUN ON vielä jonkin aikaa oleskeltava tässä karhujen maassa ennen kuin voin ajatel-

la muuttamista parempaan ilmastoon”, kirjoitti **Carl Ludvig Engel** vuonna 1816 Helsingistä vanhalle ystävälleen Berliiniin.

Tuolloin 37-vuotias Engel oli juuri aloittanut työnsä Suomen suuriruhtinaskunnan pääkaupungiksi korotetun Helsingin uudelleenrakennuskomitean arkkitehtina. Hän ei vielä tiennyt, ettei koskaan palaisi rakkaaseen synnyinkaupunkiinsa.

Venäjän keisari **Aleksanteri I** oli valinnut Engelin suunnittelemaan uuden pääkaupungin keskeiset korttelit, luterilaisen pääkirkon, yliopiston ja tärkeimmät hallintorakennukset Senaatintorin ympärille. Suosittelijana oli toiminut tuleva työpari ja esimies **Johan Albrecht Ehrenström**, kaupungin uuden asemakaavan laatija.

Pietarissa ja Tallinnassa työskennellyt Engel tuskaili alkuun 4 000 asukkaan Helsingin elämänpöyryä. Mutta voidessaan elämänsä loppupuolella katsoa suunnittelemansa empire-kaupungin lopullista muotoa helsinkiläistynyt vanha herra toteaa viimeisissä kirjeissään: ”Kukaan ihminen ei voi olla kohtaloonsa tyytyväisempi kuin minä.”

Harvalle arkkitehdille on suotu mahdollisuus kokonaisen uuden kaupungin luomiseen.

HELSINGIN PÄÄKAUPUNGIKSI tulon 200-vuotisjuhlavuoden ensimmäinen näyttely ”Koti Helsingissä – sydän Berliinissä” avaa uuden näkökulman Engelin henkilöön.

Kulttuuritalo G18:n näyttelyssä on toki esillä tuntemamme suurmies sekä rakennus- ja asemakaavapiirroksia pääkaupungin keskeisistä kohteista, hauskasti varustettuna arkkitehdin omin kommentein. Varsinainen yllätys löytyy kuitenkin juhlasalista. Sinne rakentuu rekonstruktio Engelin kodista sellaisena kuin se aikoinaan oli isossa puutalossa osoitteessa Bulevardi 20.

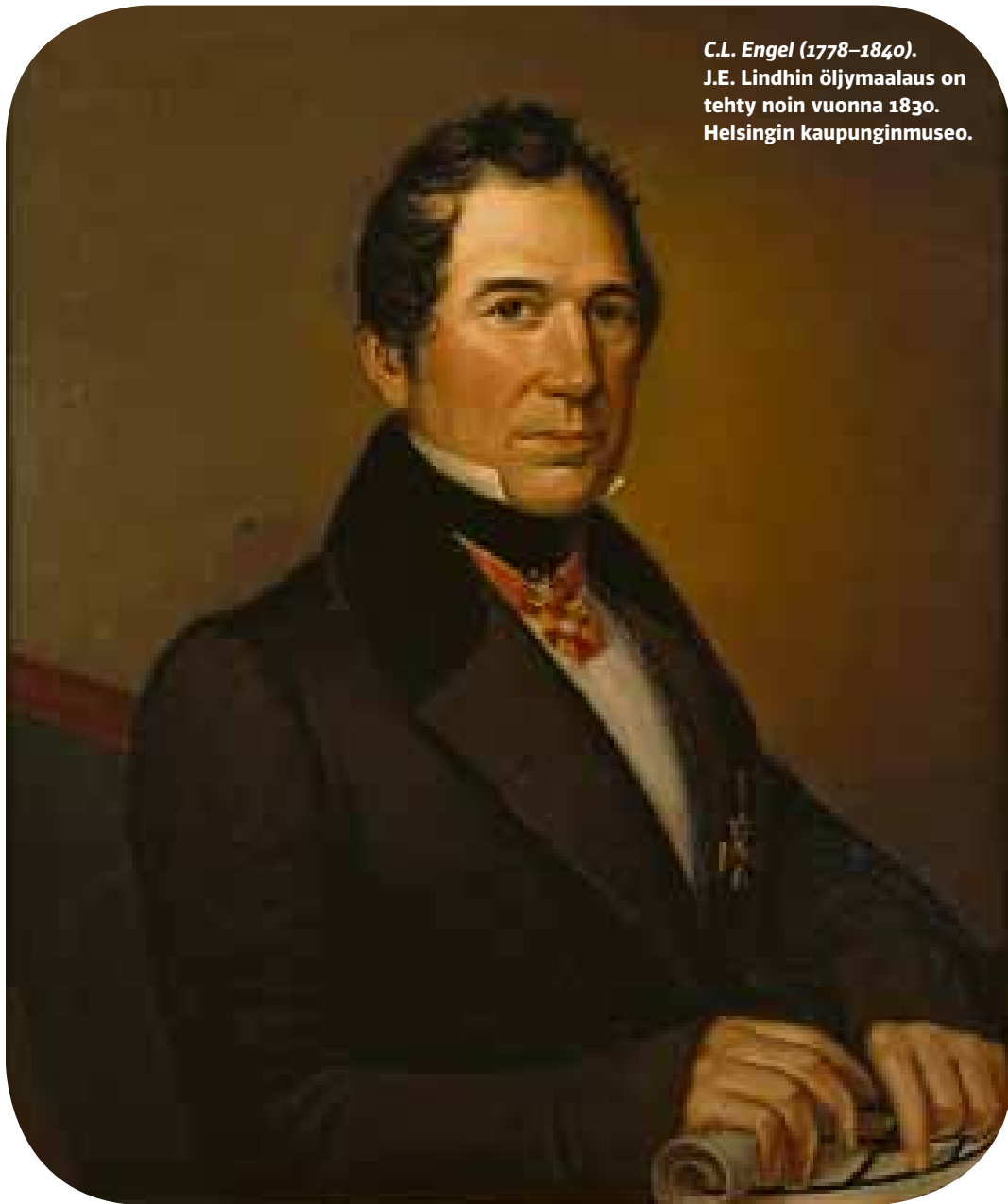
Näyttelyssä havainnollistetaan myös talon aikaan ihailtua suurta puutarhaa, isännän silmäterää, jonne Engel tuotti ulkomailta salkoruusuja ja pelarkuita.

Kodin kadonnutta esineistöä on hahmoteltu muun muassa vuoden 1840 perunkirjan perusteella ja tapetointia vuoden 1834 palovakuutuksesta.

Näyttelyn laajassa taustatyöryhmässä on historian ja maisema-arkkitehtuurin tutkijoita, museoväkeä ja helsinkiläisiä antiikkikauppiaita. ■

Kirjeotteet **Kalevi Pöykön** teoksesta *Carl Ludvig Engel 1778–1840*.
Helsingin kaupunginmuseo. Memoria 6.

”Koti Helsingissä – sydän Berliinissä”
12.–29.1. Kulttuuritalo G18, Yrjönkatu 18
📞 www.engel.fi

C.L. Engel (1778–1840).
J.E. Lindhin öljymaalaus on tehty noin vuonna 1830.
Helsingin kaupunginmuseo.

Engelin suunnitelma yliopiston kirjastoa varten vuodelta 1833: pääjulkisivu. Kansalliskirjaston kokoelmat.

Ohjelmaa

NÄYTTELYN YHTEYDESSÄ esittäytyy vanhojen rakennusten kunnostukseen ja entisöintiin erikoistuneita yrityksiä, jotka järjestävät rakennuskulttuuripäivän 21. ja 28. tammikuuta.

SFV-salissa osoitteessa Uudenmaankatu 17 D pidetään Studia generalia Engel -luentosarja, jossa esitelmöivät muun muassa **Kari-Paavo Kokki, Eeva Ruoff, Henrik Meinander, Matti Klinge, Laura Kolbe ja Salla Elo**.

Oheistapahtumiin kuuluu pianokonsertti Vanhassa kirkossa 17. tammikuuta. Konsertin alussa pianisti **Henri Sigfridsson** kertoo suomeksi ja saksaksi, millaista musiikkielämä oli 1800-luvulla Berliinissä ja Helsingissä.

Sijaisperheitä tarvitaan

Helsingissä on jatkuva pula sijaisperheistä etenkin vanhemmille lapsille.

TEKSTI JA KUVAT PÄIVI ARVONEN

VALLILALAISEN kerrostalokodin olohuoneessa riittää vipinää. Viiden lapsen, kahden koiran ja kahden aikuisen kodin ovet ovat avoinna myös lasten kavereille.

”Meillä on viisi tytärtä, 20-, 18-, 17-, 14- ja 11-vuotiaat. Perheessämme ei eritellä, miten kukakin on maailmaan tullut. Joskus esimerkiksi työkaverit ihmettelevät isoa lapsilukua ja silloin yleensä kerron, että kaksi nuorimmaistamme ovat sijoituslapsia. Yleensä suhtautuminen asiaan on positiivista”, Sami Ijäs kertoo.

Ijäksen perheen nuorimmat tyttäret ovat tulleet

”Sijaisperheen ei tarvitse olla superperhe.”

perheeseen sijoituslapsina noin vuoden ikäisinä. Sijaisperheeksi ryhtyminen oli pitkä prosessi.

”Ensimmäisen lapsemme syntymän jälkeen ajattelin, että meille voisi tulla lisääkin lapsia eikä lasten välttämättä tarvitse olla biologisia jälkeläisiämme”, Santra Ijäs kertoo.

HÄN MUISTELEE lukeneensa lehdistä sijaisperhetarpeesta ja leikanneensa ilmoituksia.

”Prosessissa meni noin viisi vuotta. Otimme yhteyttä sosiaalitoimistoon ja kävimme sijaisvanhemmiksi aikoville tarkoitettun PRIDE-koulutuksen. Päätös kypsyi hitaasti ja asiaa onkin syytä pohtia tarkkaan. Sijaisvanhemmuus on puolisoiden yhteinen projekti ja toista ei saisi painostaa”, Sami Ijäs sanoo.

Sami Ijäs on ollut myöhemmin mukana myös panelistina PRIDE-valmennuksessa.

”SIAISVANHEMMUUDESSA PELOT ja huolet liittyvät usein lapsen biologisiin vanhempiin ja ne osoittautuvat yleensä turhiksi. Loppujen lopuksi kyse on hyvin tavallisista ihmisistä ja toki jokainen lapsi ja hänen tilanteensa on yksilöllinen.”

📍 Sijaisperheessä 13 vuotta toimineet Santra ja Sami Ijäs kehottavat sijaisperhe-toiminnasta kiinnostuneita lähtemään rohkeasti selvittämään mahdollisuuksiaan.

lisää

Lähtökohtana lapsen etu

"ETSIMME JATKUVASTI uusia sijaisperheitä erityisesti koulu- ja nuorisoiikaisille lapsille. Sijaisperheet ovat tavallisia perusperheitä, mutta sijaisperheeksi haluavien soveltuvuus selvitetään tarkoin. Sijaisperhetoiminnasta kiinnostuneet voivat ottaa yhteyttä sosiaaliviraston perhehoidon yksikköön esimerkiksi puhelimitse, jolloin prosessi saadaan liikkeelle", kertoo sosiaaliviraston perhehoitopäällikkö **Ritva Mantila**.

Kaupunki on tällä hetkellä sijoittanut 730 lasta 450 perheeseen eri puolille Suomea. Huostaan otetuista lapsista perhehoitoon laitoshuollon sijaan sijoitettujen lasten osuus on viidessä vuodessa kohonnut 43 prosentista 46 prosenttiin.

"Lastensuojelulain 50. pykälän muuttuessa ensi vuoden alusta perhehoidon tulee olla ensisijainen hoitomuoto. Laitoshuoltoon tulisi sijoittaa vain ne lapset, joiden hoito sitä vaatii. Moni nuori toivoisi pääsevänsä laitoksen sijaan perheeseen, mutta valitettavasti meillä ei ole riittävästi perheitä, jotka olisivat halukkaita vastaanottamaan nuorisoiikaisen lapsen."

Mantila korostaa sijaisperheitä tarvitsevien

nuorten olevan hyvin monenlaisia.

"Kaikki eivät suinkaan ole moniongelmaisia nuoria. Kehittämme jatkuvasti myös sijaisperheille tarjolla olevia tukitoimia."

Helsingissä on pulaa myös tukiperheistä, jotka hoitavat lasta esimerkiksi viikonlopun verran kerran kuukaudessa.

"Tukiperhetoimintaan on 200 eri-ikäisen lapsen jono. Tukiperhetoiminta voi monessa tapauksessa olla riittävä tukitoimi ja ennaltaehkäistä huostaanoton ja sijoituksen tarvetta", Ritva Mantila sanoo.

Helsingin 90 tukiperheessä on nyt 170 lasta. Tukiperheet pyritään löytämään sadan kilometrin säteellä Helsingistä.

"Lähtökohtana on aina lapsi ja lapsen etu. Huostaan otettujen lasten kohdalla arvioimme vuosittain edellytyksiä perheen uudelleen yhdistämiseen, mutta sijoitukset perheeseen ovat yleensä pitkäkestoisia. Tavoitteena on kuitenkin tukea lapsen yhteyttä omiin vanhempiinsa ja sukuunsa", Ritva Mantila sanoo.

Lisätietoja p. 09 3104 6979

"Kehittämme sekä perhe- että laitoshuoltoa eivätkä ne ole vastakkaisia", kertoo perhehoitopäällikkö Ritva Mantila.

Sijaisvanhemmuus sopii Ijäsien mukaan monille ihmisille.

"Elämässä on aina erilaisia vaiheita ja joskus on raskasta, mutta silloin on tärkeää, että puolisolta saa tukea: kun toinen uupuu, toinen jaksaa. Itsestään pitää osata huolehtia ja ottaa omaa aikaa, mutta sijaisvanhemman on osattava myös olla joustava. Huumorilla selviää monista tilanteista. Myös pitkäjänteisyyttä ja epävarmuuden sietokykyä tarvitaan", Santra Ijäs kertoo.

SIJAISVANHEMMILTA EI EDELLYTETÄ tietyn alan koulutusta, mutta perhekeskeisyys on Ijäsien mukaan sijaisvanhempana toimiville perusedellytys. Sijaisperheen ei tarvitse olla superperhe, mutta perusar-

jen tulee olla kunnossa.

"Tämä ei sovi kovin työorientoituneelle ja tyytyväisyyden lähteiden tulisi nousta tavallisesta arjesta."

Ijäkset toimivat tällä hetkellä myös tukiperheenä alle kouluikäiselle pojalle, joka viettää heidän kanssaan viikonloppuja pari kertaa kuussa. Santra Ijäs on koulutukseltaan sosionomi ja hänel-

"On tärkeää, että puolisolta saa tukea."

le perhekotitoiminta on tällä hetkellä myös päivätyö, sillä Ijäsien kodin naapurissa on perhekuntoutusasunto, jonka arjen tukena Ijäkset toimivat.

Sami Ijäs on pystynyt järjestelmään töitään siten, että ehtii olla riittävästi kotona ja osallistua myös naapuriasunnossa 10 kuukautta kerrallaan elävän perheen tukemiseen.

"SIJAISPERHEEKSI RYHTYMISTÄ on syytä harkita tarkkaan ja sitoutuminen on erittäin tärkeää. Kaupungin maksama taloudellinen tuki kattaa sijoituslapsen kulut ja sijaisperheille on tarjolla monenlaista apua. Toki kannattaa tarvittaessa käyttää myös kaupungin lapsille ja nuorille tarjoamia tukipalveluja", Ijäkset sanovat. ■

Minna Haapkylän rakkain näyttämö on Linnunlaulussa.

Aika donna Stadin Friiduksi

TEKSTI TIINA KOTKA KUVA PERTTI NISONEN

"NYT MUSTA VASTA kamala tuleekin", virnistää **Minna Haapkylä**, tämän vuoden Stadin Friidu.

"Suku- ja ystäväpiirini tuntee itsetietoisena ja -riittoisen helsinkiläisyyteni. Nimitys vain korosti sitä. Ehkä mua ei olisi to-del-la-kaan kannattanut palkita, kun mua ei kestä kohta kuukaan. Ei vaan, olen tosi otettu tunnustuksesta, ja Havis Amandan patsas on kaunein saamistani palkinnoista ikinä. Vanhempanikin olivat pyöräyksissä onnesta", lisää Haapkylä hymyillen.

Stadin Slangi -yhdistyksen nimetessä hänet Stadin Friiduksi painoi vaakakupissa näyttelijän ansioiden lisäksi juuri tuo intohimoinen helsinkiläisyys. Sen hän on imenyt jo äidinmaidossa Linnunlaulun huvilassa, jota hänen sukunsa asuttaa kuudennessa polvessa. Haapkylä kokeekin itsensä erityisesti linnunlaululaiseksi – ja siihen hän vasta intohimoisesti suhtautuukin.

"Kun saa asua noin upeassa paikassa, pitää kantaa vastuu rakennuksista ja pihasta. Juneksen huvila on alueen häpeäpilkku, joka täytyisi kunnostaa. Ruma asetinlaiterakennus voitaisiin korvata huviloiden aikakauden villalla, koska toimintoja siirretään Pasilaan. Tuotuun rakennukseen sopisi kahvila-ravintola, ja Kaisaniemen puolellekin mahtuisi lisää huviloita. En tajua, miksi edes puhutaan kaksikerroksisista raiteista, kun Helsinki laajenee muualle ja käyttöä olisi enemmän kehämetroille sun muille."

TÖÖLÖNLAHDEN ALUE on Minna Haapkylän mielestä kaikkien helsinkiläisten, eikä sinne siksi kuuluisi rakentaa toimistoja.

"Keskustakirjasto elävöittäisi aluetta. Jos rakennetaan monitoimitila, sitä ei saa ylihinnoitella firmojen kokouspaikaksi. Tarvittaisiin muitakin matalan kynnyksen tiloja, jottei Töölönlahti leimautuisi pelkän korkeakulttuurin paikaksi. Ja toivottavasti saataisiin vaihteeksi kauniita rakennuksia! Rantaviivan soisin säilyvän luonnonmu-

kaisena ilman geometrisiä kiveyksiä tai pengerryksiä, korkeintaan kaivopuistomaisesti toteutettuna. Onneksi lähialueen asukkaat pitävät ainakin vielä Töölönlahtea olohuoneensa ja pihansa jatkeena."

Haapkylä toivoisi myös Kaisaniemenpuistoa elävöitettävän, eikä vähiten alueen synkän maineen vuoksi.

"Kansallisteatterin taakse voitaisiin rakentaa kahvila-ravintola naurettavan ison altaan paikalle, joka seisoo puolet vuodesta ruman toimettomana. Jo teatteri toisi paikalle asiakkaita."

HAAPKYLÄ ITSE kerää kävijöitä Jurkkaan näytelmässä *Soita minulle Billy*, joka pohjautuu löyhästi tositapahtumiin. Haapkylän seitsemästä roolihahmosta keskeisimpiä ovat transseksuaalisen **Dorothy-Billy Tiptonin** elämän naiset.

"Minulla ei ole kuin ylisanoja näytelmästä, työryhmästä ja Jurkasta! Oikeus yksilölliseen seksuaalisuuteen on nyt tapetilla, myös monissa teattereissa. On uskomatonta, että seksuaalisuudesta joudutaan taistelemaan vielä tänäkin päivänä. Tipton sentään eli 1930-luvun Keskilännessä."

Helsingistä on tullut viime vuosina yksi kiinnostavimmista teatterikaupungeista Haapkylän mielestä. Esiin on pongahtanut varsinkin lahjakkaita käsikirjoittajia ja ohjaajia.

Mikä Stadin Friidu?

STADIN SLANGI RY valitsee vuosittain Stadin Friidun, Kundin ja Junnun. Minna Haapkylän valintaperusteissa todetaan, että hän on "stadilainen upee donna, joka on yks tsennatuimpia näyttelijöitä Härmäs ja autsaideris". Haapkylä on tullut tunnetuksi esimerkiksi televisiosarjoista Rikospoliisi Maria Kallio ja Hovimäki sekä elokuvista Kuulustelu, Kuutamolla, Lapsia ja aikuisia, FC Venus, Selon Charlie ja Le Serpent. Häntä on keuhuttu myös näytelmistä Hilda ja Soita minulle Billy. Haapkylä on saanut muun muassa Jussi- ja Silver Dolphin -palkinnot. Haapkylä soitti bassoa ja lyömäsoittimia vuonna 1990-1995 toimineessa naisbändi Tarharyhmässä.

"On ilahduttavan paljon älykkäitä esityksiä, joissa uskalletaan käsitellä arkojakin asioita, ja vielä kekseliäin tavoin. Arvostan sitä, että tehdään rohkeasti yrittämättä miellyttää kaikkia. Televisioon minulla ei ole mitään poltetta, koska sieltä tulee enimmäkseen pinnallisia juttuja, ja Yle on sekaisin. Elokvakentälläkin hyvät aiheet ovat harvassa."

Minna Haapkylä onkin päättänyt keskittyä teatteriin ja suuntaa *Billyn* jälkeen Norjaan **Cilla Backin** ohjaamaan näytelmään. Sitä ennen Haapkylä tekee kuitenkin yhden syrjähyppyn, Vares-elokuvaan *Uhkapelimerkki*, joka saa ensi-iltansa huhutikuussa. Näyttelijätär asettuu päähenkilön murhattavan tyttöystävän nahkoihin. Myös pitkäaikainen rakkaus Radioateljehen tuo hänelle töitä ennen ulkomaille lähtöä.

MITEN ULKOMAAANKEIKAT sitten onnistuvat kahden pienen pojan äidiltä, jonka näyttelijämiehen **Hannu-Pekka Björkmanin** työtään eivät mahdu virka-aikaan ja Suomen rajojen sisäpuolelle?

"Teemme keikkaa vuoron perään: HP lähtee ensi vuonna Müncheniin ja minä seuraavana Norjaan. Meillä on onneksi saman katon alla tukiverkko, vanhempani ja sisareni perhe. Aika huvikumpuahan elämä on viiden lapsen talossa. Perheeni pääsee oleilemaan yhdessä pitkillä lomilla. Kesällä voi kulua monta päivää niin, että käymme korkeintaan Sinisen huvilan kahvilassa, uimme ja istuskelemme rannalla. Lahden veden laatu on parantunut hurjasti. Uin talvellakin, ja luistelemme aina kun jää kestää."

Haapkylä haluaa siirtää perinteitä lapsilleen. Yksi niistä on opiskelu Helsingin ranskalais-suomalaisessa koulussa.

"Siellä solahtaa kieleen niin nuorena, ettei muista sitä edes oppineensa, ja omaksuu helpommin muitakin kieliä. Koulukaverini tulivat eri kulttuureista, ja monet heistä ovat jääneet ystävikseni. En siksi tajua puhetta Helsingin kansainvälistymisestä, koska itselleni Stadi on aina ollut sellainen. Tykkään tehdä töitä ulkomailla ja matkustaa, mutta alan pian kaivata kotiin Linnunlauluun. Se on rakkain paikkani maailmassa." ■

”Rakastan Stadin ääniä, rentoutta ja merta.”

Asfaltin tuoksu sateella

Georg Dolivo koki lapsena voimakasta ulkopuolisuuden ja erilaisuuden tunnetta, mutta toisaalta myös lujaa turvaa perheestään. Ja rakastui ikuisiksi ajoiksi kotikaupunkiinsa.

VANHEMPANI MUUTTIVAT Suomeen Venäjän vallankumouksen pyörteissä. Tausamme oli pietarilaisesti luontevan monikulttuurinen. Meissä on muun muassa venäläistä, italialaista, turkkilaista, puolalaista ja suomalaista verta. Molemmat isoisäni olivat Venäjän tsaarin upseereita. Heistä nuorempi, lentäjäkapteeni, joutui Siperiaan. Toinen, joka oli kenraali, luovutettiin Neuvostoliittoon toisen maailmansodan jälkeen.

Synnyin perheeseen, jonka kotikielinä olivat jo venäjä ja ruotsi. Suomenkieli tuli vähitellen mukaan pihan ja kadun leikkikavereiden kautta. Asuimme Kruununhaassa, jossa sisäpihan elämä talonmiehineen, kaikkea valvovine täteineen ja pahojaan tekevine lapsineen oli arkipäivää. Lapsia oli paljon, ja olimme melkein aina ulkona, koska asuimme ahtaasti.

MEIDÄN PERHEESSÄMME harrastettiin kuvataiteita ja maalaamista. Olimme yhtenäinen perhe ja yhteisöllinen suku, jossa isoäidillä oli vahva asema. Lapsuu-

teni maisema oli kaupungin ydinkeskusta, jossa historia ja traditiot olivat alati läsnä. Vappumarssit, pieninä koetut Uspenskin katedraalin pääsiäiset, vartioparaatit, Kauppatorin hulina ja merijäällä luistelut ovat jääneet mieleeni vahvoina kokemuksina.

Kymmenvuotiaana ihailin Kaivopuistossa maalaavaa taiteilijaa, jota asetuin piirustuslehtiöni kanssa jäljittelemään. Rakkaus kotikaupunkiini taisi silloin ensimmäisiä kertoja saada otteen minusta. Sateen kasteleman lämpimän asfaltin tuoksu, raitiovaunujen kumiseva kolina ja lокkien räikeä kirkuna ovat edelleen tärkeä osa sitä Helsinkiä, joka lapsuudessani minulle avautui.

KÄVIN ENSIN MEILAHDESSA katolista englanninkielistä koulua, jossa nunnat pitivät meidät lapset asiallisen kovassa kurissa ja nuhteessa. Kaksitoista-vuotiaana vaihdoin oppikoulun kolmannelle luokalle Lucina Hagmanin Kirkkokadulle perustamaan Helsingin uuteen yhteiskouluun. Koulurakennus, jota ei enää ole, oli vanha ja puulämmitteinen. Siellä tuoksui koivuhaloille ja makaronivellille, luokkien ovet ja ikkunat lonksuivat. Luokkakoot olivat liian suuria, joten levottomuus ja meno olivat villiydessään aivan eri luokkaa kuin Meilahdessa. Muis-tan erityisen hyvin miltä tuntui, kun raskain askelin kävelin kotoa kouluun ja raahasin kädessäni painavaa sinistä koulukassia. Kassissa oli beigen värisellä gallonalla päällystetty kahva ja reunatereet. Vä-lillä tuntui, että kolmen minuutin koulumatka kesti ikuisuuden, joskus se kestitkin.

OLLESSANI NELJÄTOISTA muutimme Kannelmäkeen, aivan uuteen ja vasta rakentuvaan lähiöön. Bussimatka sinne oli toivottoman pitkä ja kuoppainen kuin olisi matkannut kauas maaseudulle. Kävin Kannelmäestä kouluni loppuun Kruununhaassa, vaikka välillä oli pidettävä puolen vuoden tauko. Koulunkäynnissäni oli alkanut ilmetä keskenkas-vuisia käyttäytymishäiriöitä. Se oli osin seurausta sille, että osallistuin kuudentoista ikäisenä Suomen rocklaulun mestaruuskisaan, tein muutaman soololevyn ja menin mukaan lauluyhtye Kukonpoikiin. Nuoren miehen pää ei tätä kaikkea tainnut kestää, ja kesken lukuvuoden viisaat vanhempani päättivät yhdessä koulun rehtorin kanssa lähettää minut Amerikkaan rauhoittumaan. Tulin sieltä kilttinä poikana takaisin ja sain koulun ylioppilaslakkeen lopulta päätökseen.

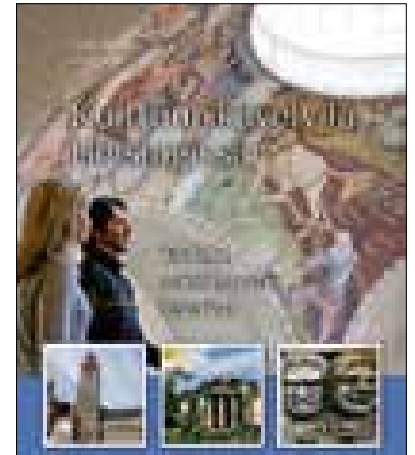
POUKKOILEMINEN JA HAKEMINEN leimasivat koko lapsuuttani ja nuoruuttani. Samaa rataa tämä on tainnut jatkua myös koko aikuisiän. Kaikenlais-ta olen vuosien varrella touhunnut, mutta samalla aina jotenkin sivustakatsojana, ulkopuolisena. Samanlaisena kuin se pieni maailmamenoa ihmettelevä emigranttiperheen poika viisikymmentäluvun Krunikassa

TOIMITTAJA NINA RINTALA

Kirjoitussarjassa erilaiset helsinkiläiset muistelevat kasvuvuosiensa kaupunkia.

LUKUKOKEMUS

Kulttuuria kävelen

KULTTUURIKÄVELYLLÄ HELSINGISSÄ -kirja alkaa kuvalla **Rut Brykin** seinän kokoisesta *Kaupunki auringossa* -re-liefistä kaupungintalon ala-aulassa ja päättyy **Kimmo Kaivannon** *Hopeiset sillat* -veistokseen Forumin kauppa-keskuksessa. Väliin mahtuu 144 sivun verran Helsingin, tuon "suuren ulkoil-mamuseon", julkisten taideteosten, kaikille avoimien sisätilojen ja katu-kuvassa näkyvän arjen designin esit-telyä.

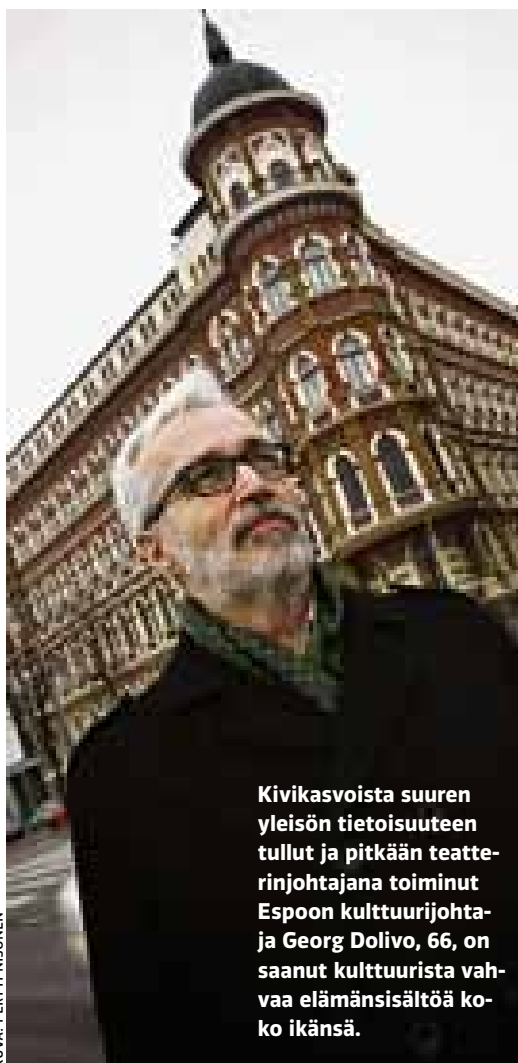
Toimittaja **Pauli Jokinen** ja valoku-vaaja **Marja Väänänen** ovat kävelleet kaupungilla niska ojossa ylös tähyillen, piipahdelleet ravintolasaleihin, oppi-laitoksiin ja tavarataloihin, etsineet yksityiskohtia ja vaikeasti havaittavia kohteita ohi ilmeisimpien ja tunne-tuimpien kulttuurinähtävyyksien.

Ruotsinkielisen työväenopiston au-lasta löytyy **Tove Janssonin** fresko, Corona-baarista **Rosa Liksom**in seinä-maalauksia. Nordean konttori Aleksan-terinkadulla puolestaan on pienimuo-toinen **Wäinö Aaltosen** museo. Oman lukunsa kirjassa saavat lippakioskit ja puistonpenkit, voimalinjapylväät ja raitiovaunut.

Jokinen on aiemmin tuottanut matkaopasmaisen *Sunnuntaikävelyllä Helsingissä* -kirjan, jonka lakoniset kohde-esittelyt kertaavat perustietoja kävelyreittien varrelle osuvista raken-nuksista ja nähtävyyksistä. Kulttuuri-kävelyillä teksti pulppuaa juoheammin ja tarjoaa purtavaa myös Helsingin-sä jo verraten hyvin hallitseville. Viisas ratkaisu on ollut pestata valokuvaajak-si Marja Väänänen, jolla on silmää pu-hutteleville yksityiskohdille ja yllättä-ville näkökulmille.

RITA EKKELUND

Pauli Jokinen ja Marja Väänänen:
Kulttuurikävelyllä Helsingissä.
Minerva Kustannus Oy 2011.

Kivikasvoista suuren yleisön tietoisuuteen tullut ja pitkään teatrinjohtajana toiminut Espoon kulttuurijohtaja Georg Dolivo, 66, on saanut kulttuurista vahvaa elämänsisältöä koko ikänsä.

Pianotrion hurmaa

HELSINGIN KAUPUNGINTALON juhlasalin konsertissa 16.12. klo 17 esiintyvät Roope Gröndahl, piano, Kreetta-Julia Heikkilä, viulu ja Tuomas Lehto, sello. Ohjelma: Joseph Haydn: Pianotrio No. 25 G-duuri, Antonio Dvorak: Pianotrio

op.65 f-molli. Vapaa pääsy. Ilmaiset pääsyliput noudataan kaupungintalon aulan Virka Infosta.

VIRKA

KUVA PIA LÄNG

Menoksi

MUSIIKKIA

Musiikkia ja mystiikkaa

Bora Uymaz

STOASSA VIETETÄÄN Sufi-iltaa 17.12. klo 18.30. Turkki-laista musiikkia soittavan Nefes-yhtyeen ohjelmassa on turkkilaisen runoilijan ja suflaisen mystikon Yunus Emren runoihin sävellettyjä kappaleita. Vierailevana tähdenä on laulaja Bora Uymaz Turkista. Liput 10/7 e. Lipunmyynti p. 09 310 12000, stoa.lipunmyynti@hel.fi tai Lippupalvelu.

Bluesia Malmitalossa

KITARISTI-LAULAJA Brian Kramer on työskennellyt lukuisten bluessuuruuksien kanssa. Brooklynin kasvatti hengaili jo nuoruudessaan legendaaristen bluesmiesten kanssa näiden keikkaillessa New Yorkissa ja imi vaikutteita muun muassa Buddy Guyilta ja Junior Wellsiltä. Kramerin tribuuttishow Muddy Watersille on samalla kunnianosoitus Muddyn pitkäaikaiselle huuliharpi-
stille Junior Wellsille. Konsertti on 12.1. klo 19, liput 10 e.

Talon seuraava bluesilta on 7.2. klo 19. Silloin kuulijat valloittaa Teksasisa syntynyt, Ohiossa varttunut ja nykyään Berliinissä asuva Kat Baloun, joka on lajissaan harvinainen nais-

KANNELTALO Klaneettitie 5, www.kanneltalo.fi; **MALMITALO** Ala-Malmintori 1, www.malmitalo.fi; **SEDERHOLMINTALO** Aleksanterinkatu 18, www.sederholmintalo.fi; **STOA** Turunlinnantie 1, www.stoa.fi; **VIRKA** kaupungintalo Pohjoisesplanadi 11-13, www.virka.fi; **VUOTALO** Mosaiikkitori 2, www.vuotalo.fi

TEATTERIA

KUVA CHARLOTTE ESTMAN-WENNSTRÖM

Sylvin ja Anitan hienoissa rooleissa nähdään kaksi hienoa naista, Eeva-Liisa Haimelin Sylvinä ja Heidi Herala Anitana.

Kohtalona rakkaus Urho Kaleva Kekkkoseen

HELSINGIN KAUPUNGINTEATTERISSA kantaesitetään helmikuun alussa uusi Panu Rajalan kirjoittama *Sylvi ja Anita*. Kari Rentolan ohjaama näytelmä kuvaa kahden erilaisen naisen, Sylvi Kekkonen ja Anita Hallaman suhdetta Urho Kekkkoseen ja myös naisten suhdetta toisiinsa. Rouva Anita Hallama (Heidi Herala) kutsuttiin vuonna 1963 Sylvi Kekkonen (Eeva-Liisa Haimelin) seuralaiseksi valtiovierailulle Jugoslaviaan. Siitä sai alkunsa kuusitoista vuotta kestänyt rakkaussuhde presidentti Kekkonen ja rouva Hallaman välillä. Sekä Sylvi Kekkonen että Jaakko Hallama olivat tietoisia puolisoidensa pitkäaikaisesta suhteesta.

Presidentti Kekkosella oli ratkottavanaan kiperiä maailmanpoliittisia tilanteita, joihin hän otti Hallamat mukaansa nimittämällä Jaakko Hallaman Suomen Moskovan-suurlähettilääksi. Siitä lähtien Kekkonen idän suhteet saivat uutta pontta Anita Hallaman toimiessa myös Kekkonen venäjän tulkkina.

Sylvi ja Anita ensi-ilta 2.2. pienellä näyttämöllä (Eläintarhantie 5). Peruslippu 26-37 e. Helsingin Kaupunginteatterin lipunmyynti, p. 09 394 022 ja Lippupiste joka päivä klo 7-22 p. 0600 900 900 (1,97 e/min + pvm).

huuliharpi-
pisti. Hän aloitti ammattilaisuransa 1990-luvun alkupuolella San Franciscossa, jossa Katin sensuelli lauluääni, viettelevä lavashow ja tyrmäkkä bluesharppu herättivät huomiota. Liput 10 e. Kevään kolmas vieras saapuu Malmitaloon

16.2. klo 19. Silloin vauhdissa ovat Orleansin tarunhoitoisen Mississippin suistokaupungin trooppiset taikavoimat, kun Mardi Gras valtaa lavan. Liput 15 e. Lipunmyynti kaikkiin bluesiltoihin p. 09 310 12000 ja Lippupalvelu.

Kat Baloun

KUVA MICHAELWARTMANN

Suomirockin uusi lupaus

SUOMIROCKIN puhutuimman tulokkaan, Pasan musiikissa on kuul-tavissa modernilla tavalla indie-vai-kutteita yhdistet-tynä energiseen suomirockiin. Yhtyeen nuoret miehet sanoitta-vat ja säveltävät itse kappaleen-sa. Konsertti on 27.1. klo 19 Malmita-losassa. Liput 5/7 e (alle 18-vuotiaat ja opiskelijat 5 e), lipunmyynti p. 09 310 12000 ja Lippupalvelu.

Giselle noo-teatterina

KANNELTALOSSA SAA 12.1. ensi-iltan-sa tanssiteatteriesitys *Giselle – Planet Earth No.2*. Se on Aki Suzukin uusi te-os, jossa klassikkobaletti Giselle saa uuden ilmeen japanilaisin elementein ja suomalaisin esiintyjin. Noo-teatte-ri on musiikin, tanssin ja naamioiden teatteria ja elementeitään se on säily-nyt samanlaisena kautta vuosisatojen. Teos kertoo tarinan rakkaudesta, joka on kuin tuuli läpikuultava. Giselle surmaa itsensä menetettyään Albrech-tin rakkauden, ja harhailee haamuna Helvetin metsässä Mustana Gisellenä. Albrecht saapuu etsimään häntä papin kanssa. Mutta Gisellen kosto on oleva hirmuinen! Mitä on odotettavissa kos-

KUVA: MATS BÄCKER

ton jälkeen? Voittaako rakkaus? Esitykset 12., 14., 19. & 21.1. klo 19. (Esityksiä myös Stoassa 30.3.–1.4.) Liput 18/15 e, lipunmyynti p. 09 310 12000 ja Lippupalvelu.

NÄYTTELYITÄ

Helsinkiläiset riensivät 1931 prameaan elokuvateatteri Capitoliin (viimeksi Forum 1) katsomaan Harold Lloydin uutta komediaa Jalat edellä.

Kadonneet elokuvateatterit

HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO on julkaissut ensi vuodelle seinäkalen-terin, joka on omistettu entisajan elokuvateattereille. Nostalgisis-sa kuvissa valomainokset loistavat yössä, väkeä kuhisee ovilla ja yleisö täyttää salin. Kalenteri ennakoii museon päärakennukseen Sofiankadulle 15.2. avattavaa elokuvahistoriasta kertovaa näytte-lyä *Enemmän funkista, Reino! – Design Helsinki-elokuvissa*. Kalen-terin hinta on 10 euroa. Sitä myydään Museokaupassa, Sofianka-tu 4, ja muissa kaupunginmuseon näyttelypisteissä.

TEATTERIA

Tippa – yksinpuhelu alkoholista

TÄSTÄ TIPASTA on lupa nauttia Kanneltalossa 26.1. klo 14 ja 19 tipattoman tammikuunkin aikana. Näytelmä vie kat-somaan, miten railakkaasti sujuvat viinanjuonnin MM-ki-sat ja miten Suomen edustaja Pete pärjää tässä kansallis-urheilussamme. Entä mitä tapahtuu, kun alkoholin jättää kokonaan pois? Voiko olla iloa ilman viinaa? Millaista on riisua naamio ja olla ihminen ihmisten edessä?

Tippa-monologi syntyi tarpeesta puhua alkoholinkäy-töstä, aikuiseksi kasvamisesta ja vastuunottamisesta. *Tip-pa* voitti Pieksämäen teatterimaratonin monologikilpai-lun pääpalkinnon 2011 ja oli myös yleisön suosikki. Liput 5 e Lipunmyynti p.09 310 12000 ja Lippupalvelu.

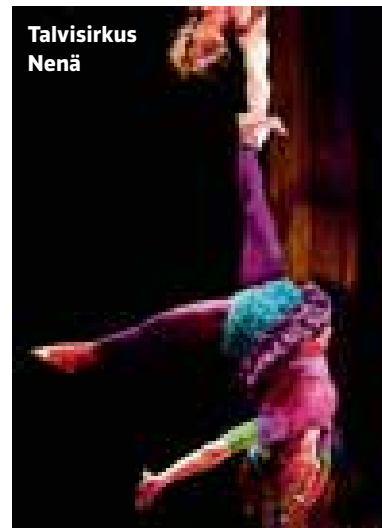

MUKSUILLE

Talvisirkus Nenä

TANSSITEATTERI Hurjaruuthin jou-lunajan traditio on saanut tänä vuon-na nimekseen Talvisirkus Nenä. Estradi-la nähdään huippuesiintyjä Austra-liasta, Kanadasta, Brasiliasta, Ruotsis-ta ja Suomesta. Esityksen ohjaa Liisa Risu ja musiikista vastaa sirkusorke-steri Peloton.

Seuraavat esitykset: 14.–18.12. ar-kisin klo 10 ja 18, la-su klo 13 ja 17. Li-pu 27/16/perhelippu 78 e (2 aikuista + 2 lasta), aamuesitykset 14 e (kesto 1 h). Varaukset p. 09 565 7250 tai liput@hurjaruuth.fi. Kaapelitehdas Tallbergin-katu 1 A. www.hurjaruuth.fi

Joulu tulla jollottaa

NUKKETEATTERI Sampo esittää Vuo-talossa 20.12. klo 10.15 nukketeatteri-konsertin Joulu tulla jollottaa. Se on mukaansa tempaava jouluihin esitys yhdessä Duppaduulixin, tonttuystävien ja muusikoiden kanssa. Konsertti sopii kaikille yli 1-vuotiaille

ja mukana saa laulaa. Liput 8/6 e, ohjaajat 1 e, Helsingin kaupungin työntekijät maksutta, kesto 45 min. Lippuvaraukset p. 09 323 6968, toimisto@nukketeatterisampo.fi

Seikkailulle satuolentojen kanssa

VALON JA VARJON valtakunta valloit-taa Kiasman. Nykytaide taivotaan nä-kymättömiin ja museoon muuttaa haltioita, peikkoja ja muita satuolen-toja. Kiasman uudet asukkaat valmis-televat uudenvuoden juhlaa pääkau-punkiseudun lapsiperheille, yhteis-työssä Helsingin kaupungin ja Nyky-taiteen museo Kiasman kanssa.

Valon ja Varjon valtakunnan rau-haa varjostaa vaikeasti ratkottava pulma: vanha vuosi ei suostu väisty-mään uuden alta. Ratkaisuksi keksi-tään toiveiden voima, mutta siihen tarvitaan lasten apua. Haltiat kerää-vät lasten toiveita taikapusseihin, ja ne pääsevät kuuluville, jos lähtee toi-vomusmatkalle Valon ja Varjon valta-kuntaan. Kun lapset ovat kertoneet salaisimmankin toiveensa haltijoiden taikapusseihin, peikkotaikurikaksoset johdattavat heidät seikkailuun.

Uudenvuoden Etkot lapsiperheil-le Kiasmassa järjestetään 31.12. klo 13–17.

Nukketeatteripäivä Malmilla

NUKKETEATTERIKESKUS Poiju esiintyy Malmitalossa 22.1. Kello 14 nähdään *Sirkuksen poika* ja 15 *Lohikäärmeprin-ssessa*. Molemmat esitykset sopivat yli 3-vuotiaille.

Sirkuksen poika on pienen sirkuksen maailmaan synty-neen pojan kasvukertomus. Aukusti uhmaa sukuperinteit-tä, eikä tahdo isänsä ja iso-isänsä tapaan ryhtyä tulen-nielijäksi, koska pelkää tulta.

Loistavaa valoa

VALOTAPAHTUMA Lux Helsinki valaisee ja luo tunnelmakuvia Senaatintorilla ja Töölönlahden ympäristössä. Valoteokset ja installaatiot muovaavat Senaatintoria, Musiikkitaloa, Finlandia-taloa, Olympiastadionin tornia ja Hesperian puistoa. Lux Helsinki jatkaa aiempien vuosien valotapahtumaa esittelemällä valo- ja tilalaidetta hyödyntäen energiaa säästäviä tekniikoita.

Tekijöinä ovat valotaiteilijat Jukka Huitila, Matti Jyväskylä, Juha Rouhikoski ja Mikko Hynninen yhdessä kanadalaisen kirjailijan Daniel Cantyn kanssa. Taiteilija Kaisa Salmi koordinoi tai-

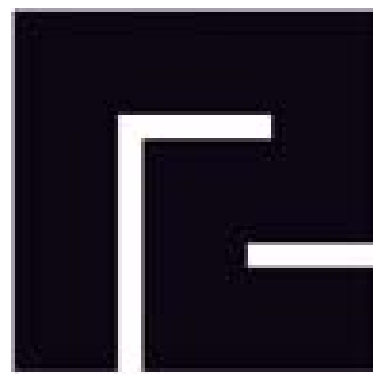

deopiskelijoiden toteuttamaa lyhyt-puistoa, jossa Hesperian puiston puut koristetaan uniikkilyhdyin. Lux Helsingin taiteellinen johtaja on professori Markku Uimonen. Tulisirkus Walkea esiintyy ulkona Kansallisoopperan Amfi-teatterissa 6.–9.1. klo 18 ja 19.30.

Valoteokset ovat nähtävillä 31.12.–9.1. klo 16–22 non stop.
www.luxhelsinki.fi

Muotoilijat '12 Virka Galleriassa

UUOTTA 2012 vietetään designin merkeissä. Helsingin valinta maailman muotoilupääkaupungiksi (WDC) näkyy myös Virka Gallerian näyttelyjen teemoissa, joista viisi kuuluu WDC-vuoden ohjelmistoon. Ensimmäisenä avataan *Muotoilijat '12*, joka on Teollisuustaitteen Liitto Ornamo ry:n ja Grafia ry:n panos Suomen nykymuotoilun kansainväliseen tunnetuksi tekemiseen. Näyttely ja sen yhteydessä ilmestytty julkaisu valottavat alan monipuolisuutta ja kertovat muotoilijoiden arkipäivän työskentelystä. *Muotoilijat '12* on esillä 25.1.–25.3.

MUOTOILIJAT '12
FINNISH DESIGNER AWARDS

arkisin klo 9–19 ja viikonloppuisin 10–16. Vapaa pääsy!

Lohikäärmeprinsessa

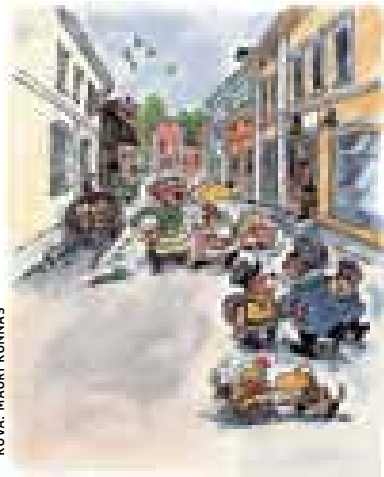
Kasvamisen sijaan Aukusti alkaa kuitustua. Hän etsii itseään ja identiteettiään muiden sirkuslaisten ystävällisellä mutta hyödyttömällä avustuksella, kunnes eräänä päivänä kuulee äänen, joka muuttaa kaiken.

Lohikäärmeprinsessa on kertomus lohikäärmeistä, joilla on valta päättää tuulista ja sateista. Itäisenmeren Lohikäärme kuningas asuu vuoren huipulla pikkuisen tyttärensä, prinsessa Cai Xian kanssa. Eräänä päivänä kuningas suuttuu ja sulkeutuu palatsiinsa murtottamaan. Kaikki maan päällä uhkaa kuivua ja kuolla pois, sillä kuningas vain kuorsaa suljettujen ovien takana. Onneksi on olemassa pieni ja neuvokas prinsessa, joka päättää pelastaa ihmiset. Esityksen jälkeen on työpaja, jossa tehdään lohikäärmeitä. Pajaan mahtuu 20 lasta, ilmoittautumiset malmitalo.tuotanto@hel.fi. Liput 5 e/esitys, yhteislippu molempiin esityksiin 6 e, lipunmyynti p. 09 310 12000 ja Lippupalvelu.

Enteitä ja ennustuksia

MAURI KUNNAKSEN tutut koirahahmot vievät aikamatkalle Sederholmin talon näyttelyssä. *Enteet ja ennustukset Koiramäen tapaan* perehdyttää talven töihin ja juhliin sekä vanhan kansan uskomuksiin. Koiramäen talon elämänmeno kertoo luontevasti myös 1800-luvun Helsingistä, jonka laita-kaupungeilla elettiin varsin maalaismaisesti. Näyttely on avoinna 29.1. asti ke-su klo 11–17, to klo 11–19 (23.12).

museon toimipisteet suljetaan klo 14 ja ovat suljettuina 24.–26.12.). Näyttelyyn on maksuton sisäänpääsy.

KUVA: MAURI KUNNAS

MUSIIKKIA

Valkokangas soi

HELSINGIN kaupunginorkesterin loppiaiskonsertissa valkokangas soi Musiikkitalossa 6.1. klo 15 & 18. Konsertin johtaa Nick Davies ja juontajana on Peter von Bach. Liput 25–20 / 15–13 / 7–6 e Lippupisteestä.

Nick Davies

Straussia loppiaisena

UUODENVAIHTEEN perinteiden joukkoon kuuluvat Helsingin Strauss-konsertit järjestetään loppiaisena Finlandia-talossa. Esitykset ovat 5.1. klo 19 ja 6.1. klo 14. Kapellimestari At-

so Almila johtaa Sibelius-Akatemian sinfoniaorkesteria, joka vie kuulijat Straussin iloiseen, huolettomaan musiikkimaailmaan. Lisätietoja: www.lagus.fi Liput: 25/48/59 e, Cocktail-liput: 190 e, ja VIP-liput: 290 e. www.lippupalvelu.fi

UrbanApan päätösjamit

URBANAPA rantautuu joulun alla yllättäviin paikkoihin ympäri kaupunkia. Vinkit tapahtumapaikoista: www.urbanapa.fi. 17.12. klo 15 on aika viettää päätösjameja Stoaan aulassa. UrbanApan on nuorten taiteilijoiden urbaanin taiteen festivaali, joka syntyi tarpeesta luoda oma tila nuoren sukupolven taiteelle. Vapaa pääsy.

Kamarimusiikkia kaupungintalolla

HELSINGIN kaupunginorkesterin sunnuntai-iltojen kaupungintalon juhlasalissa ovat kevätkaudella 15.1. & 12.2. & 11.3. klo 14. Vapaa pääsy. Rajoitettu määrä ilmaisia pääsylippuja tulee jakoon viikkoa ennen kutakin konserttia kaupungintalon aulan Virka Infoon (avoinna ma–pe 9–19, la–su 10–16).

Huhuu kuu

PAUKKUMAISSI saapuu Stoaan 18.12. klo 14. Suosittu yhtye on Soul Captain Bandistä tutut Seppo Paarmann ja Jori Hukkosen perustama seitsenhenkkinen rootshenkkinen rytmipumppu, joka seikkailee vastustamattoman hyväntuulisessa rytmimaailmassa. Yhtyeen esikoislevy *Paukkumaissi* on saanut Emma-palkinnon. Bändin kolmas albumi *Huhuu*, kuu julkaistiin vuonna 2010. Liput 4 e. Liput p. 09 310 12000, stoa.lipunmyynti@hel.fi tai Lippupalvelu.

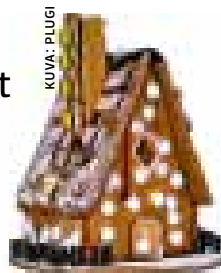
MUUTA MENOJA

Tuomaan markkinat

TUOMAAN markkinat järjestetään tänä vuonna Senaatintorilla. Perinteisessä joulutapahtumassa on tarjolla monenlaisia lahjaesineitä kuten keramiikkaa, köysitöitä, koristeita, neuleita sekä seppien takomia käyttöesineitä. Lisäksi myynnissä on runsaasti herkkuja hilloista kalatuotteisiin. Torilta voi ostaa myös paikan päällä paistettuja karjalampiirakoita. Markkinat ovat avoinna 22.12. asti ma-pe klo 10–19, la klo 10–18 ja su klo 12–18. Tiernapojat esiintyvät 17.12. klo 12.30, 13.30 & 14.30 sekä 18.12. klo 13.30 & 14.30.

Vanhan joulumyyjäiset

VANHAN ylioppilastalon myyjäisiin pääsee 22.12. asti ma-pe klo 11–20, la-su klo 11–18. Tarjolla on muun muassa jouluherkkuja, leivonnaisia, käsitöitä, vaatteita, kynttilöitä, koruja, kortteja, koristeita ja grafiikkaa. www.vanhaylioppilastalo.fi

KUVA: PLUGI

Markkinat Korjaamolla

KULTTUURITEHDAS Korjaamon markkinat kokoavat yhteen käsityönä valmistettuja tuotteita muodista sisustustavaroihin 17.–18.12. klo 11–17. Töölönkatu 51 a-b, www.korjaamo.fi

Espressoa Itiksessä

CIRCO AEREON esitys Espresso nähdään Stoassa 15. & 16.12. klo 19. Perinteistä sirkusilmaisua, kabareeta ja nyky sirkusta yhdistelevä Espresso on yksi menestyneimpiä Circo Aereon esityksiä maailmalla. Teos on nähty Suomessa vain muutaman kerran. Kesto 1h 15 min, yli 5-vuotiaille. Liput 18/10 e. Lipunmyynti p. 09 310 12000, stoa.lipunmyynti@hel.fi tai Lippupalvelu.

Suomalaisen elokuvan tiedonkeruu jatkuu

TUNNISTATKO elokuvien *Mikä yö!* (Karhu-Filmi 1945), *Morsian yllättää* (Suomi-Filmi 1941), *Taas tyttö kadoksissa* (Fennada 1957) ja *Hiipivä vaara* (Fenno-Filmi 1944) klaffipoikia (vas. oikealle)?

Oletko itse tai onko joku sukulaisesi ollut mukana pitkän suomalaisen näytelmäelokuvan tekijäryhmässä vuosina 1907-1970? Osa tekijöistä on ollut filmitöissä nuorena, esim. koululaisena kesätoissa, ennen varsinaista ammattiuraansa.

Katso kuvia tunnistamattomista elokuvantekijöistä, kuvauspaikoista ja esiintyjistä KAVA:n Suomalaisen tiedonkeruun www.kava.fi/perinnekeruu -sivuilta. Viimeksi kysymyksiä viety elokuvista *Lain mukaan* (1956), *Kuisma ja Helinä* (1951) ja *Uuteen elämään* (1942).

Ota yhteyttä perinnetutkija Juha Seitajärveen, osoite KAVA/Seitajärvi, PL 16, 00501 Helsinki, p. 09 6154 0217, 045 657 7383, email: juha.seitajarvi@kava.fi

Lukijakilpailu

NÄKYMÄ ON keskeiseltä paikalta nyky-Helsingistä, mutta se on samalla osa pääkaupunkimme historiaa.

Mitä meille helsinkiläisille kertoo tuo kadun pintaan upotettu kuparinauha?

Vastaus edellisen lehden kysymykseen

EDELLISESSÄ KYSYMYSKUVASSA oli keskeisenä katujen kulmauksessa sijainnut koristeellinen rakennus, joka väistyi uudisrakennuksen tieltä viisikymmentä vuotta sitten. Kyseessä oli Pieni Roobertinkadun, eli Pikku-Roban ja Yrjönkadun kulma. Nykyinen tumma metallipintainen rakennus valmistui vuonna 1963. Helsingin Osuuskaupan rakennuttamassa kiinteistössä ovat toimineet vuosien aikana muun muassa HOK:n myymälä ja Yrjön grilli.

Vastaukset pyydetään toimittamaan viimeistään 17.1. osoitteella Helsinki-info, "Lukijakilpailu", PL 1, 00099 Helsingin kaupunki tai sähköpostitse osoitteeseen helsinki-info.lukijakilpailu@hel.fi. Muistakaa liittää vastaukseen postiosoitteenne.

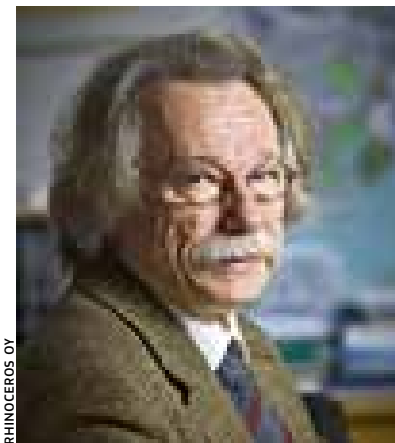
MARTTI HELMINEN

Oikein vastanneiden joukosta arvottiin voittajaksi **Irma Laine**. Palkintokirja on lähetetty voittajalle. Onnittelumme!

IN ENGLISH

A Capital in transition

TWO HUNDRED YEARS IN THE MAKING, THE FINNISH CAPITAL IS FACED WITH NEW REALITIES AND SEEKS NEW VISIONS.

RHINOCEROS OY

"WE'RE IN transition," says **Tuomas Rajajärvi**, Director of the Helsinki City Planning Department, reflecting on where Helsinki stands on its bicentennial as Finland's capital.

He singles out three major issues. Helsinki has reached a stage in its evolution where municipal boundaries in the Helsinki region are no longer tenable. Political changes and economic development have shifted realities in northeastern Europe, and Helsinki is in the process of redefining its place and identity in the European family of cities.

"I have learnt over my years steering Helsinki's City Planning that change happens only when the time is ripe. If it isn't ripe, forget it!" Rajajärvi says describing the nature of city planning.

His long, three-decade-long tenure at the department has given him insight that works like sensors in the stream of time. The time is now ripe for larger regional cooperation.

"The future belongs to cities", he says.

Sweeping changes over 200 years

HELSINKI'S HISTORY as capital is part of the Finnish national psyche. Historian **Martti Helminen** looks back at what happened 200 years ago.

What did the new status as capital of Finland mean for Helsinki, a town originally founded in 1550 with 4000 residents in 1812? What did it revolutionize in Helsinki and all of Finland? What have been some of the major changes in Helsinki since?

Read more:
www.hel.fi/helsinki-info In English

DESIGN- PÄÄKAUPUNKI DESIGN- HUVUDSTADEN

Want to know more
about World Design
Capital Helsinki 2012?
Please, visit our website at

WWW.WDCHELSINKI2012.FI

WWW.WDCHELSINKI2012.FI

Parempien kaupunkien puolesta

Onnellisten ihmisten nopeasti kehittyvä kaupunki, jota ympäröi arjen design. Sellainen on Helsinki, joka vuonna 2012 toimii maailman designpääkaupunkina yhdessä Espoon, Vantaan, Kauniaisten ja Lahden kanssa. Designpääkaupungin ohjelmaan kuuluu noin 300 tapahtumaa, projektia ja hanketta. Tavoitteena on paremman ja viihtyisämmän kaupungin tekeminen, meille kaikille.

DESIGNPÄÄKAUPUNGIN KOLME PÄÄTEEMAA

1. AVOIN KAUPUNKI

Designpääkaupunki tarjoaa meille keinoja osallistua elinympäristömme parantamiseen.

2. GLOBAALI VASTUU

Designin avulla voimme parantaa ihmisten arkea yli maiden, kielten ja poliittisten rajojen.

3. UUDEN KASVUN JUURET

Design auttaa yrityksiä kasvamaan ja vahvistaa myös julkisen sektorin toimintaa.

För bättre städer

En snabbt växande stad för lyckliga människor som omges av vardagsdesign. Sådan är Helsingfors, staden som år 2012 kommer att vara världens designhuvudstad tillsammans med Esbo, Vanda, Grankulla och Lahtis. Programmet för designhuvudstaden omfattar omkring 300 olika evenemang. Utgångspunkten är att skapa en ännu bättre och trevligare stad, för oss alla.

DESIGNHUVUDSTADENS TRE HUVUDTEMAN

1. EN ÖPPEN STAD

Designhuvudstaden ger oss möjlighet att vara med och förbättra vår livsmiljö.

2. GLOBALT ANSVAR

Med hjälp av design kan vi förbättra människors vardag över alla språkliga, nationella och politiska gränser.

3. RÖTTERNA BAKOM NY TILLVÄXT

Vi tror att design hjälper företag att växa och stärker den offentliga sektorns verksamhet.

Treeniohjelma tasapainoiseen työelämään

Toimistotyötä tehdään tänä päivänä yhä tavoilla, jotka syntyivät pari sataa vuotta sitten, teollisen ajan alkaessa. Tähän arjen ongelmaan tuotantoyhtiö Idealist Group haluaa löytää ratkaisun. Redesigning 925 -projektissa selvitetään, voisiko toimistotyöntekijän viikon muotoilla uusiksi. 925 Oy:n toimitusjohtaja PEKKA POHJAKALLIO vertaa työntekoa painonhallintaan:

– Periaatteessa se on helppoa. Pitää liikkua, syödä oikein ja nukkua hyvin. Silti se voi olla tolkkuttoman vaikeaa. Työelämän personal trainereina emme vain kerro, että palaveritea kannattaa valmistella etukäteen ja sähköpostin lähettämisellä vastuu ei siirry, vaan tuomme käyttöön keinoja, joilla hyvissä työtavoissa pysytään ja niistä voidaan koota itselle sopiva ”kuntosali ohjelma”.

Yksilöityjä treeniohjelmaa kehitetään parhaillaan viidelle erilaiselle työyhteisölle. Mukana ovat Fazer, Fortum, IBM, TBWA Helsinki ja UPM. Projektissa jalkaudutaan toimistoihin, tehdään haastatteluja ja verkkokyselyitä,

istutaan palaverissa sekä seurataan yksittäisten työntekijöiden liikkeitä läpi työpäivän.

– Yksi esimerkki yleisestä ongelmasta on palaverihin hupeneva aika sekä tunne, ettei ehdi hoitaa ”oikeita töitä” ja juoksevia asioita. Tällöin voisi miettiä paikkoja, joissa aikataulutus toimii, kuten koulut, joissa on kelloitetut välitunnit. Mitä, jos firman palaverit olisivat oletusarvoisesti kolme varttia, ja sitä seuraisi vartin välitunti, Pohjakallio ehdottaa.

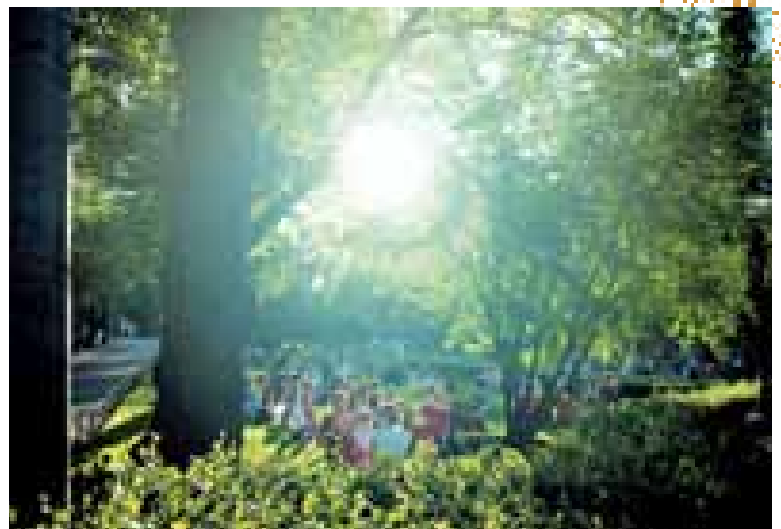
Kun havainnointivaihe on ohi ja tieto kerätty yhteen, alkaa ideointi ja prototyyppien kehittäminen. Alkuvuodesta 2012 yhteistyöyrityksissä testataan työkaluja, joilla toimistotyön tekemistä voisi kehittää. Myöhemmin keväällä kukin projektiin osallistunut yritys saa kymmenkunta toimintaansa sopivaa työkalua.

– Yksi ratkaisu ei sovi kaikille työyhteisöille. Siksi haemme mieluummin tusinoitain pieniä muutoksia kuin yhtä valtavaa isoa ratkaisua.

Design- pääkaupunki- viikonloppu 3.–5.2.2012

Designpääkaupunki avaa ovensa asukkailleen, vierailleen ja ystävilleen heti vuoden 2012 alussa. Luvassa on muun muassa:

- keskustelutilaisuuksia
- avoimia ovia ja työmaakävelyitä
- klubi-ilta yhteistyössä Flow-festivaalin kanssa
- Design District -tapahtumia
- ilmaisia näyttelyitä
- lisäksi designpääkaupungin oma, nykyaikaisen muotoilun monimuotoisesta roolista kertova aikakauslehti ilmestyy

Kokonaisvaltaista hyvinvointia

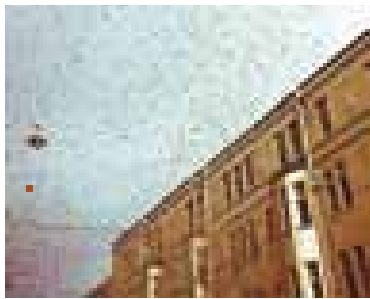
Yksi Aalto-yliopiston design-pääkaupungin kärkihankkeista on hyvinvointiin keskittyvä 365 Wellbeing. Hankkeen tarkoituksena on parantaa kuntien hyvinvointipalveluja ja terveydenhuoltoa. Samalla halutaan löytää keinoja, joilla voidaan edistää terveellisiä elintapoja sekä suunnitella hyvinvoivia elinympäristöjä.

– Vastuullinen muotoilu eli erityisesti ympäristöasiat ja sosiaalinen vastuu ovat nousseet

uudelleen esiin muotoilussa. Tavoitteenamme on myös oppia työskentelemään julkisen sektorin organisaatioiden kanssa, kertoo Muotoilun laitoksen professori TURKKA KEINONEN.

365 Wellbeing koostuu 12 opiskelijaprojektista. Kohteena ovat muun muassa psykiatrisen hoidon käytännöt, terveydenhuollon sähköinen asiointi sekä savuttomien julkisten ympäristöjen luominen.

Lapset avoimen tiedon lähettäläinä

Kolme... kaksi... yksi!

Designpääkaupungin avajaisia juhlietaan 31.12.2011 Senaatintorilla. Kaikille avoimessa tilaisuudessa katsotaan yhdessä tulevaisuuteen. Ilo ja hyvä mieli välittyvät televisiolähetyksen kautta myös muille.

Helsingin kaupungin virallista uudenvuoden vastaanottoa isännöi kaupunginjohtaja Jussi Pajunen. Vastaanottoa tullaan tänä vuonna uudistamaan, ohjelma julkistetaan joulukuussa. Ilta sisältää mielenkiintoisia esityksiä, joissa design on monin eri tavoin läsnä.

Tervetuloa mukaan juhlimaan designpääkaupungin avajaisia!

Tieto lisää demokratiaa. Siksi on tärkeää, että julkinen tieto on kaikkien kaupunkilaisten ulottuvilla, iästä, kielestä tai kansallisuudesta riippumatta.

Helsingin kaupungin Tietokeskus (Tieke) haluaa suunnata huomion tulevaisuuden vaikuttajiin – lapsiin ja nuoriin. Tieken tutkimuspäällikkö TIMO CANTELL toteaa, että tarjolla on jo nyt valtavasti informaatiota, jota hyödynnetään liian vähän.

Datavisualisointi on tiedon havainnollistamista visuaalisin keinoin. Tietokeskus etsii luovia tapoja kuvata olemassa olevien tietokantojen ja tutkimusaineistojen avulla kaupunkilaisten elämää. Yhteistyössä opetusviraston kanssa järjestetään alkuvuodesta 2012 kilpailu, johon aiotaan kutsua mukaan kaikki peruskoulut, lukiot ja ammatilliset oppilaitokset.

Datavisualisointia voi hyödyntää lähes missä tahansa oppiaineessa, oli kyse sitten maantieteestä, uskonnosta tai taideaineista. Myös visualisoinnin toteutustapa kilpailussa on vapaa: jaettavan tiedon voi halutessaan esittää

Arne Aalto, 7, visualisoi, mistä juomasta pitää eniten.

vaikka performanssilla.

Datavisualisoinnin kautta lapset ja nuoret oppivat tulkitsemaan tietoa. Samaten he tottuvat lukemaan kriittisesti tilastoja sekä niistä tehtäviä johtopäätöksiä. Siitä on elämässä vielä apua.

– Lähdekriittisellä otteella menestyy tulevaisuuden työelämässä. Tähän liittyy myös kansalaisaktiivisuus ja vaikuttamisen mahdollisuus, kun ihmiset pääsevät osallistumaan

tietotuotantoon. Päättäjillä ei välttämättä ole aikaa lukea tilastoja, mutta visualisoinnin avulla tiedon voi esittää nopeammin ja siten se voidaan saattaa päättäjille asti, pohdiskelee Tieken projektikoordinaattori HEIDI TASKINEN.

Avointa tietoa verkossa:
[Helsinki Region Infoshare](http://HelsinkiRegionInfoshare)
www.hri.fi

Saunakulttuurin puolesta

Hakaniemenrantaan kohoaa kesäksi 2012 Kulttuurisauna. Sen suunnittelusta, rakentamisesta, rahoittamisesta sekä pyörittämisestä vastaavat suunnittelija NENE TSUBOI ja arkkitehti TUOMAS TOIVONEN kertovat, mistä on kyse.

Mitä Kulttuurisauna tarkoittaa?

Kulttuurisaunassa on yleinen sauna sekä tapahtumatila, jossa tulemme pitämään kahvilaa, näyttelyitä, seminaareja ja työpajoja. Se on kohtaamispaikka, jossa kulttuuritoiminta ja kylpeminen lomittuvat.

Millainen Kulttuurisauna on saunana? Suunnitelmissa on noin

280 neliömetrin suuruinen yksi-kerroksinen rakennus sekä merelle avautuva piha. Saunoja on kaksi, toinen miehille ja toinen naisille. Saunasta voi kastautua mereen, myös talvisin.

Miten ekosauna toimii? Sauna käyttää ainoastaan uusiutuvaa energiaa. Kiuas kuumenee puupelleteillä ja kiukaan keräämä ja varastoima lämpö pitää koko rakennuksen lämpimänä ja saunaveden kuumana.

Jäähdytyksessä hyödynnetään merivettä.

Miten yleiselle saunalle löytyi sopiva paikka? Etsimme paikkaa Helsingin keskustasta veden ääreltä, ja löysimme tontin Hakaniemenrannasta. Sauna nousee keinotekoiselle niemelle,

johon 70-luvulla piti perustaa kahvila, mutta hanke ei toteutunut. Sijainti on suhteellisen keskeinen ja hyvin rauhallinen. Pidämme Merihaan karusta kauneudesta.

Sopiiko kulttuuri saunaan?

Kyllä. Sauna on ehkä kaikista tyypillisin suomalainen rakennus ja ilmiö. Erityisesti yleinen sauna on ainutlaatuinen osa urbaania kulttuuria, jota tahdomme olla mukana kehittämässä.

Kulttuurisaunan toteutusta voi seurata Nenen ja Tuomaksen blogissa: kulttuurisauna.posterous.com

MITÄ ODOTAT ENSI VUODELTA?

Neljä muotoilun parissa työskentelevää henkilöä paljastavat omat odotuksensa ja toiveensa.

Katri Niskanen

VAATESUUNNITTELIJA
JA PUTIIKINPITÄJÄ

"Odotan uudenlaista nostetta suomalaisille designbrändeille. Toivon, että vuosi tuo designin lähemmäksi myös niitä, jotka eivät ole vielä löytäneet kotimaista muotoilua kaikessa moninaisuudessaan. Design todella tekee arjestamme toimivampaa ja kauniimpaa – kunpa yhä useampi tiedostaisi sen! Tapahtumarikas vuosi tulee varmasti näyttämään, mitä kaikkea design voi olla, materiaa ja aineetonta. Haluaisin, että kaupunkilaisilla olisi mieli avoinna uusille visioille."

Samuli Woolston

ARKKITEHTI JA PARTNERI
ARKKITEHTITOIMISTO ALA:SSA

"Ensi vuosi voi avata silmiä Helsingin mahdollisuuksille. Yksi tällainen tilaisuus on arkkitehtipäivät Porthaniassa. Vuosi voi myös vahvistaa kaupunkilaisten tahtotilaa rakentaa tiiviimpää ja kirjavampaa metropolia. Haluaisinkin rohkaista kaikkia osallistumaan designpääkaupungin tapahtumiin sen teemojen mukaisesti eli osallistumalla itse paremman kaupungin rakentamiseen. Suoraan suunnitteluun pääsee vaikuttamaan esimerkiksi Laiturin keskustelutilaisuuksissa Kampissa."

Mari Vatanen

VISUALISTI JA YKSI
AITOKAUPAN PERUSTAJISTA

"Toivon, että vuosi tuo mukanaan iloa, avoimuutta ja yllättäviä paikkoja. Ja että ihmiset nauttisivat designpääkaupungista leppoisalla otteella. Ja miettivät, mikä merkitys designilla on arjessa. Toivoisin, että vanhemmat menisivät lastensa kanssa ennakkoluulottomasti designin pariin. Itse haluan nähdä kaupunginosia uusin silmin. Sekä arkisia, tavallisia asioita, joista saa hyvän mielen."

Eero Miettinen

MUOTOILUN PROFESSORI
AALTO-YLIOPISTOSSA

"Haluaisin, että design näkyisi katukuvassa ja tulisi lähemmäs ihmistä. Joku on muotoillut asiat ja esineet ympärillämme. Yleensä pidämme niitä itsestään selvinä ja puutemme meitä ympäröiviin asioihin vasta, kun ne eivät toimi tai ovat rumia. Lyhtypylväätkin on joku suunnitellut. Voisimmeko ottaa selvää, kuka ja vaikka kirjoittaa suunnittelijoiden nimet pylväisiin? On sanottu, että suomalainen muotoilu olisi marginaalinen ilmiö. Ensi vuosi viimeistään osoittaa sen, että suomalainen muotoilu on kansainvälisesti kilpailukyistä."

MIKÄ IHMEEN MAAILMAN DESIGNPÄÄKAUPUNKI?

Maailman designpääkaupungin nimityksen myöntää teollisen muotoilun maailmanjärjestö Icsid. Ensimmäinen designpääkaupunki oli Italian Torino (2008) ja toinen Etelä-Korean Soul (2010). Vuoden 2012 designpääkaupungista päätettiin kaksi vuotta sitten. Hakijoita oli lähes 50 ja lopullinen valinta tehtiin Hollannin Eindhovenin ja Helsingin välillä. Helsinki voitti.

Suomella on maine modernin teknologian ja luovan suunnittelun maana. Helsinki taas tunnetaan kaupunkina, joka osaa ja haluaa

yhdistää designin ja innovaatiot asukkaiden tarpeita palveleviksi ratkaisuksiksi. Nämä asiat ratkaisivat kisan Helsingin eduksi.

Ja tässä sitä nyt ollaan. Helsingin vuosi maailman designpääkaupunkina on alkamassa. Toivotamme kaikille parasta mahdollista designvuotta. Nautitaan, osallistutaan ja ollaan onnellisia. Ja tehdään samalla kaupungeistamme entistäkin parempia. Koska kaupungit todella kuuluvat niiden asukkaille, meille kaikille.

Tomtebloss, julljus och skön sång

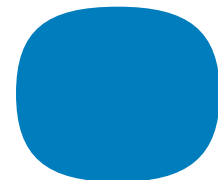
DE VACKRASTE julsångerna är ett säkert sätt att få den rätta känslan för julen. Församlingarna upprätthåller traditionen med julsånger i kyrkan och i Johanneskyrkan ger också Akademien och Lyran sin julkonsert den 16.12 kl 20.30. Julsånger sjungs ytterligare enligt följande: Folkhälsans seniorhus 14.12 kl. 16, Kvarnbäckens kyrka 15.12 kl.19, Södra Haga kyrka 15.12 kl 19,

Nordsjö kyrka 19.12 kl. 19, St Jacobs kyrka 17.12. kl. 18, Gamla kyrkan 18.12 kl. 18, Kottby kyrka 18.12 kl. 16 och i Berghälls kyrka 26.12.

FOTO: LEIF WECKSTRÖM

Svenskasidor

Det här är livet. Josefin Silén, som sitter mitt på bordet, och flera av hennes artistkolleger på TaDaM vill ha jobb inom musik, dans och teater.

FOTO: LEIF WECKSTRÖM

TADAM

Broadway på scenen i Sandels

TaDam ger musikal om unga människor som brinner för livet.

INTENSIVT, IMPULSIVT, infallsrikt och en hel del improvisation. Så kan man beskriva förhållandet mellan regissör och koreograf och artisterna på scenen under repetitionerna av musikalen RENT. RENT är den Pulitzer-belönade Broadwaymusikalen som årets kull på musikteaterlinjen TaDaM vid musikskolan Sandels ger i januari.

De är tretton som står på scen, de är mellan 15 och 20 år gamla och deras iver att spela, dansa, sjunga och skapa är påtaglig. En av dem är **Josefin Si-**

lén, 17, år och fast besluten att bli något inom musikteater.

"Jag går i aftis, det vill säga kvällsgymnasiet för att ha tid att satsa, hinna träna och utvecklas", säger hon. Målet är att först ta studenten och sedan siktar hon på att komma in på högskolan för musik och scen vid Göteborgs universitet.

För Josefin är musiken en självklarhet, en viktig del av vardagen. "Jag sjunger, dansar och spelar piano, och skrev egna låtar redan som 9-åring".

I musikalen RENT spelar hon bland annat rollen som Mimi.

"En knarkmissbrukande strippa", säger hon med ett glatt skratt.

RENT är en rockopera som bygger på Puccinis La Bohème och skildrar 1980-talets New York, unga bohemer som vill bli accepterade och pröva gränser, som söker identitet, vänskap och kärlek, i en tid då hiv och aids gör sig gällande på allvar. RENT fick också flera Tony Awards och gick många år på Broadway.

På Sandels går den mellan 18 januari och 11 februari, för regin står **Ylva Edlund**, koreografin **Anne Pihlström**.

RENT är också slutarbetet på en 1,5 år lång musikteaterutbildning på TaDaM vid musik- och kulturskolan Sandels, som fyller 30 i år. De unga eleverna lär sig att använda sin kropp och röst, grunderna i drama och i dans med andra läroanstalter. Nästa intagning till utbildningen är sent på våren 2012. Datum är ännu inte fastslaget, men följ med på www.moks.fi.

VERANDAN

Jag minns en gång när...

SÅ LYDER faktiskt rubriken på den nya given, berättarkafét på Verandan i vår. Det är pop up-kaféer som dyker upp tre gånger i vår och premiären är den 1 mars med start kl. 17.20 kring *Jag minns en gång när...* Idén är att man sticker sig in på en kopp kaffe eller te och tar något smått att tugga, trivs och lyssnar på musik och berättelser, och gärna också berättar själv. Följande gång är samtidigt familjelördag, den 24 mars, med temat Folksagor, myter och urbana legender. På Simonsgatan 8.

FOTO: LEIF WECKSTRÖM

DATASYSTEM

Ny fakturering i staden

HELSINGFORS STAD ändrar på praxis för sin fakturering. Orsaken är att ekonomiförvaltningen tar i bruk ett nytt datasystem i början av nästa år. Om kunden utnyttjar direktdebitering för stadens fakturor eller e-faktura, måste avtalet förnyas år 2012. Avtalet kan förnyas på den egna banken. Ett avtal om e-faktura går att förnya i kundens egen nätbank. Och om avtalen inte förnyas, kommer fakturorna i fortsättningen som pappersfakturor.

I KORTHET

MATEN OCH HÄLSAN

En sund start på det nya året är föreläsningen om hur kosten påverkar hälsan, inklusive praktiska tips om fetter och socker och deras roll i ämnesomsättningen. Det är kostrådgivaren Nina Westerback som berättar och platsen är Arbis på Dagmarsgatan, den 10 januari kl. 18.00. Den 7 februari berättar hon den äkta naturliga maten och dess inverkan på kroppen.

RUNEBERG MED SLS

J.L. Runeberg blir avporträtterad av Hellevi Koistinen. Det sker när Svenska litteratursällskapet firar sin 127:e årshögtid på Runebergsgatan den 5 februari kl. 18. Årshögtiden är öppen för allmänheten, i Helsingfors universitetets sällskapslokal.

FOTOGRAFER I FINLAND

Det är temat för vårens föreläsningsserie på Svenska litteratursällskapet. Programmet är i det här skedet öppet men datum är fastslagna. Om fotografier i Finland får man höra föreläsningar den 27 februari, 26 mars, 23 april och 21 maj. Platsen är SLS:s hus på Riddaregatan 5.

TRÄFFA PRODUCENTERNA

Kulturproducenterna i Nordhuset vill prata program, få respons och förslag och bjuder på ett unikt tillfälle kring matbordet som dukas upp på skottdagen, den 29 februari både kl. 10–12 och 16–18 i Nordhuset i Nordsjö. Som extra krydda, Stéphanie Lacombe's utställning *Finländare vid matbordet/ Les finlandais à table*.

HJÄLP I VARDAGEN

Föreläsning för familjer, och andra, om barn med koncentrationssvårigheter och hjälp i vardagen? 29.2 kl. 14–17 i Luckan. I samarbete med Sydskens landskapsförbund och Lärum, Föreläsare är Carola och Susanna Gröndahl. Men datum kan ändras, kolla på www.luckan.fi

FOTO: LEIF WECKSTRÖM

Ett år att minnas. Och ett år som ska spegla sig över hela stan. Helsingforsarna kan vänta sig en hel del av 2012.

2012

Ett år som ska beröra hela stan

Världens designhuvudstad och 200 år som huvudstad.

NÄSTA ÅR ÄR ett år som ska gå till historien. Helsingfors stad firar sina första 200 år som huvudstad och så har staden fått äran att agera designhuvudstad för hela världen. Projektet heter WDC2012, och står för World Design Capital, det vill säga världens designhuvudstad.

Feståret ska vara en mix av mycket, huvudstaden jubilerar under hela året genom olika evenemang och inom ramen för WDC ska designen smyga sig på överallt, beröra och engagera och framför allt ta plats i vardagen. Strävan är inte att ordna en 365 dagar lång festival av fester och fyrverkerier, utan att genomföra ett projekt på sikt, ett projekt som ger begreppet design bredd och djup. Och ett pro-

jekt som ska vara en fortlöpande process som inte förlorar aktualitet på ett år eller två.

Via designåret ska man utveckla närmiljön och skapa bestående förändringar.

Stadsborna är aktörer i processen, inte en passiv publik. Eller som direktören för designhuvudstadsåret, som WDC är en förkortning på, **Pekka Timonen** säger, meningen är att visa vad design kan få tillstånd, inte svara på frågan vad design är.

Om mångfalden i programmet vittnar den digra informationen på projektets webbsida, wdchelsinki2012.fi där det mesta också finns på svenska. Och där alla nya inslag finns att hitta. Även om året inleds om

några veckor söker programmet också nya uttryck.

Men notera redan nu några höjare. *Made in Helsinki*, där Helsingfors stadsmuseum har rotat i sina outsinliga samlingar och ställer ut utskott hantverk och snitsig design, ett retrospektiv med start i 1700-talet. *Camouflage* på Kiasma ska å sin sida vara en dialog mellan design och nutidskonst och på Amos Anderssons konstmuseum heter utställningen *Boutique* med fokus på förhållandet mellan mode och bildkonst.

Helsingfors stad är inte ensam om äran utan delar den med Esbo, Vanda, Grankulla och Lahtis.

Huvudstadens 200-årsjubileumsprogram finns på www.helsinki200.fi.

Helsingfors i framtiden?

DEN FRÅGAN dryftar två arkitekter med inflytande på stadsbilden, Mikael Sundman och Stefan Ahlman. Sundman har arbetat med stadsplanering i decennier, Ahlman med bland annat Arcada och Svenska teaterns renovering. Diskussionen mellan de två arkitekterna har temat "Ett framtida Helsingfors sett ur ett modernt bostadsarkitekturperspektiv". På Arbis i kaféaulan den 11 januari kl 18.

FOTO: LEIF WECKSTRÖM

Kulturfondens chef på Arbis

SVENSKA kulturfondens nya direktör, Leif Jakobsson berättar om sin syn på design som livskvalitet. Han dryftar också frågan om hur man hittar en design som omfattar ekologi, skapande mångfald, fungerar i närmiljön och har både demokrati och hållbarhet som grund. På Arbis den 5 mars kl. 18.

FOTO: LEIF WECKSTRÖM

SVENSKA TEATERN

Snart går ridån åter upp

FOTO: LEIF WECKSTRÖM

Sista skedet. Tidtabellen på det intensiva byggprojektet på Svenska teatern håller och den 18 februari går ridån åter upp.

Svenska teatern återvänder till fadershuset på Skillnaden.

EXILEN PÅ Alexandersteatern på Bulevarden är över och flytten tillbaka till hemmascenen i västra ändan av Esplanadparken är i full gång. Det är inget litet flyttlass som går och därför sker flytten i etapper. De sista packar upp i januari.

Utöver tjugo fast anställda skådespelare finns sextio till som snickare, sömmerskor, tekniker, rekvisitörer, dramaturger, scenografer och så de som jobbar med administration och marknadsföring.

Teaterhuset på Skillnaden har varit stängt flera spelsäsonger men den grundliga renoveringen är nu nästan färdig. Och är så omsorgsfullt gjord att byggnaden ska hålla, enligt teaterche-

fen **Johan Storgårds**, mycket länge: "Det här är det hus där den sista finlandssvensken släcker lampan, lämnar nyckeln på fönsterbrädet och går ut. Det kommer att finnas lika länge som det finns finlandssvenskar i Finland".

Två premiärer inviger huset. Först är **Joakim Groths** pjäs Remont på den nya scenen Amos den 18 februari och tio dagar senare, den 28 februari, är det dags för Kristina från Duvemåla, tippad att bli riktig långkörare.

Musikalen är skriven av Abborna **Benny Andersson** och **Björn Ulvaeus**. En miljon svenskar såg pjäsen och nu kommer den upp för första gången på scen utanför Sverige.

Teaterhuset är sig likt, och inte.

Den klassiska salongen är restaurerad samtidigt som man har ökat antalet platser från 503 till max 704. Fast när man spelar Kristina är antalet stolar 604. Publik kafé har fått en färgsättning och utsmyckning som ligger nära den ursprungliga. Utöver Amos är Nicken en helt ny scen.

Ur personalens synvinkel är renoveringen ännu mer betydande. Alla får nya utrymmen, tekniken är toppmodern, personalköket nytt och verkstäderna ligger under Skillnaden.

Svenska teaterns hus vid Skillnaden har sitt upphov i 1866 men byggdes helt om och moderniserades 1936.

I KORTHET

HAHAA OCH SAMMA PÅ SVENSKA Högklassig ståuppkomik på båda inhemska 3.3 kl. 19 i Nordhuset på Mosaiktorget i Nordsjö. På scen Anders Helenius och Thomas Oredsson på svenska samt Ilari Johansson och Krisse Salmi på finska. Lättsamt språkbad under avslappnade former. Klubbkväll med A-rättigheter.

FINLANDSSVENSKA FILMARE I NORDHUSET

Nordhuset bjuder på måndagsbio den 6 februari kl. 18 och denna gång med ett par finlandssvenska filmer. Som socker på botten kommer både Claes Olsson och Peter Lindholm till Nordhuset och pratar film efter föreläsningen. På programmet En sparv i tranedans av Olsson och Raseri av Lindholm. Inget inträde.

SPORTLOVSBIO FÖR DE YNGRE

Nordhuset visar också några barnfilmer under sportlovet. Den 21.2 blir det Den lilla sjöjungfrun, 22.2 Pinocchio och 23.2 Kung Fu Panda. Samtliga föreställningar börjar kl. 15. Inget inträde.

TEATER OCH SÅNG PÅ SAFTSALONG

Luckans populära saftsalonger fortsätter på lördagar kl. 13. 28.1 ger Teater Taimine föreställningen Herr Glad och 10.3 sjunger Apan Anders sånger från sagor.

BUSKLUBBAR OCH SPRÅKKUL

Busklubbar med kreativa verkstäder återkommer i Luckan/Verandan efter jullovet med start 19.1 kl 9.30 och fortsätter därefter varje torsdagsmorgon. Språkkul och Cross o(ver) verkstäder kör också i gång och pågår på tisdagar. Anmälan till zusan.soderstrom@luckan.fi.

Seurasaari lumoa

MERI ANTAA Helsingille ilmeen, josta Aalto-yliopiston kansainvälinen opiskelija-, tutkija- ja professorijoukko pitää suuresti. Designpääkaupunkivuoden hyvinvointihankkeeseen osallistuva ryhmä kehuu veden ympäröivän kaupunkia ja koristavan keskustaa kauniisti. Myös rantakahvilat, kirpputorit, vehreys ja hitaasti maiseman värittävät auringonlaskut viehättävät ryhmäläisiä. He löytävät hetkessä yhteisen lempipaikkansa – Seurasaaren.

”Rakennuksista saa käsityksen vanhasta suomalaisesta rakennustyylistä. Oravat ovat vekkuleita. Kesällä on mukava lojua rantakallioilla katselemassa perheitä piknikillä ja käydä uimassa. Iltaisin saarella on aivan erityinen tunnelma”, summaa ryhmä saaren plussia.

365 Wellbeing -hankkeesta ja Helsingin designpääkaupunkivuoden muusta ohjelmasta kerrotaan sivuilla 21–24.

Etukannessa ovat tutkija Kirsikka Vaajakallio, professori Alastair Fuad-Luke ja opiskelijat Vesa Ylirisku, Tamara Amalia, Kaushik Eshwar (takana vas.) ja Sarang Ganoo; takakannessa opiskelijat Florina Trost, Deborah Betteto, Sanna Tuononen, tutkija Jari-Pekka Kola ja opiskelijat Muhyeon Kim (takana vas.) ja Mike Walker.

WORLD
DESIGN
CAPITAL

HELSINKI
2012